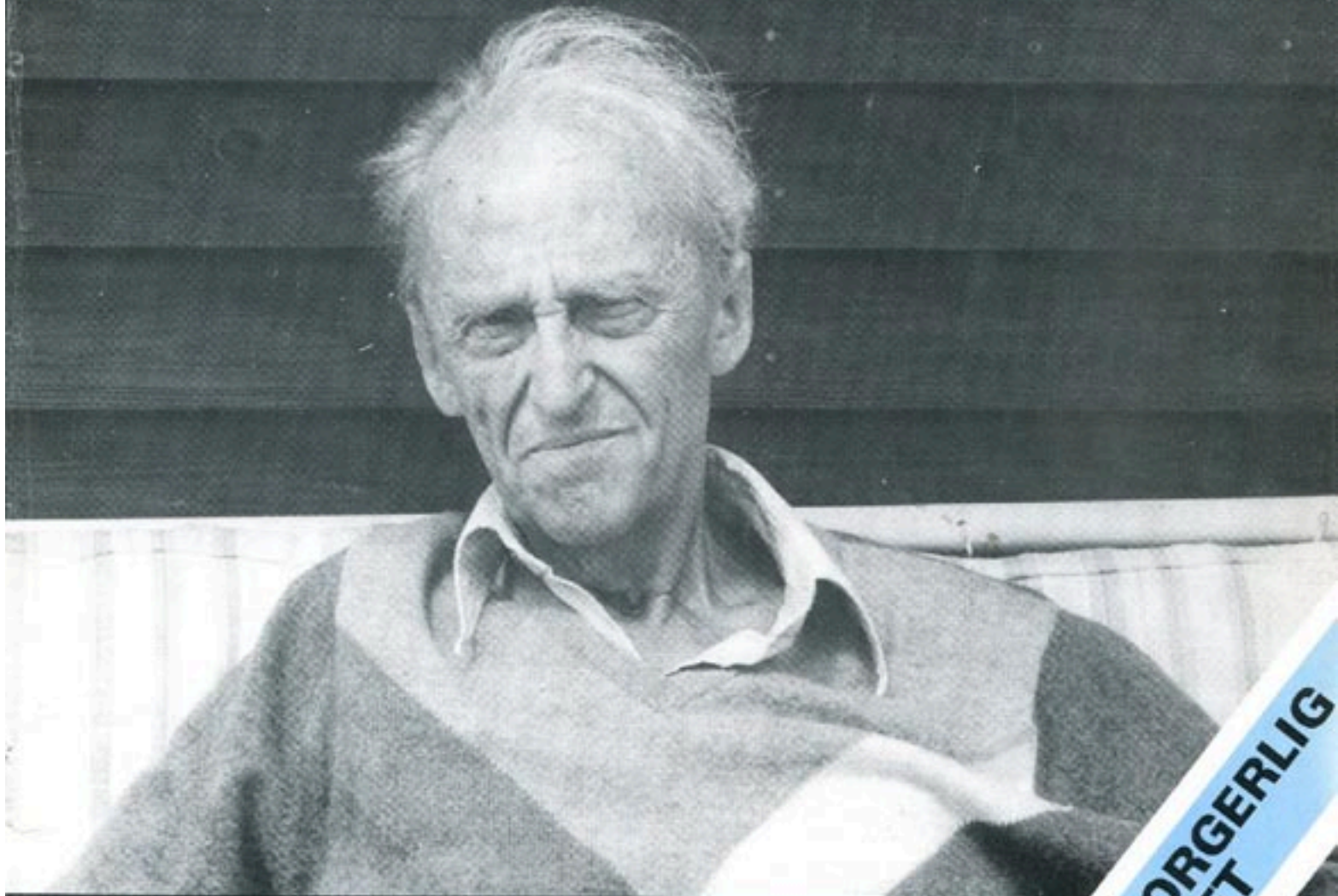


CONTRA

nr 5 1986 årg 12 10:-



Friheten i Sverige

**Contras frihetspris till
Sven Rydenfelt**

**OBEROENDE BORGERLIG
TIDSKRIFT**

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger per år
ISSN 0347-6472

Ansvarig utgivare

Benny Rung

Adress

Box 6082, 102 32 Stockholm.
Telefon 08-54 95 52 (även 08-751 56 26)

Prenumeration

59 kronor per år. Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro 261-2638.

Finland: 45 mark per år. Finländskt postgiro 1125 82 9.

Norge: 65 norska kronor per år. Norskt postgiro 1 99 82 77.

Danmark: 75 danska kronor per år. Danskt postgiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Ordförande: Göza Mölnär

Expedition: Anders Fjällström

Redaktion: Claes Almgren, Christer Arkefors, Carl G. Holm, Filip Lundberg och Benny Rung.

Övriga medarbetare: Arne Andersson, Dennis Brinkeback, Dietmar Kröhnert, Bertil Lindblom, Alf Norbäck, Arne Sundström, Roger Söderqvist och Astrid Wikmark samt Allan C. Brownfeld, Washington, Joachim Bamrud, Oslo och Rune Westin, Canberra.

Länskontakter

Blekinge: Magnus Bergstrand 0455-114 45

Bolusläta: Karl Gustaf Kleen 0523-315 10

Gotland: Alf Norbäck 0498-102 06

Gävleborg: Grethe Blomgren 026-27 31 23

Göteborg: Arne Andersson 031-55 43 14

Halland: Helena Norrgren 035-502 00

Jämtland: Lennart Sundstad 0642-100 49

Jönköping: David Stavenheim 036-18 68 62

Kalmar: Jan Hedberg 0485-385 64

Kopparberg: Allan Lennartsson 0226-108 16

Kristianstad: Ola Axelsson 0451-802 65

Kronoberg: Bengt Sjöberg 0372-147 21

Malmöhus: Mats Gunnarsson 0418-229 43

D:o: Dietmar Kröhnert 040-97 33 31

Norrbottnen: Elisabeth Olsson 0970-340 85

Skaraborg: Frank Wurm 0500-335 44

Stockholm: Claes Henriksson 08-761 28 36

Södermanland: Tibor Somogyi 0152-152 62

Uppsala: Hermann Schulze 018-35 81 28

Värmland: Jan Collander 0570-660 86

Västerbotten: Hans G. Olsson 0910-358 12

Västernorrland: Herbert Forsström 060-93022

D:o Stanley Skoglund 060-12 96 94

Västmanland: Michael Berg 021-11 30 73

Älvsborg: Evald Olsson 0531-112 65

Örebro: Karl-Edvard Hellkvist 0581-132 22

Östergötland: Carl G. Holm 013-16 16 46

Danmark: Peter Hartvig 01-10 88 72

Finland: Leo Meller 90-563 34 53

Norge: Joachim Bamrud 02-56 21 56

Ej signerat material har sammanställts av redaktionen. Copyright Stiftelsen Contra. Eftertryck endast efter överenskommelse.

Presslagd 1986-08-09

Vänerns Offset AB, Vänersborg 1986

CONTRA-NYTT

Nya Contra-böcker i höst

Flera Contra-böcker är på gång och kommer i höst. Först på tur står en bok av Dennis Brinkeback, som heter *En byråkrats bekännelser*. Därefter kommer en spionbok av William Stevenson *Intropids sista fall*. Ytterligare böcker är under produktion och vi kommer att kunna berätta mer i kommande nummer.

Contra behöver idealister

Contra bygger sin verksamhet på frivilliga insatser. Tidskriften skrivs och redigeras av frivilliga medarbetare. T o m en del av den tekniska produktionen (sättning, häftning och falsning) sköts av frivilliga medarbetare. Samma gäller bokutgivning och andra aktiviteter inom Contras ram. Idealister som gör en engagerad insats är en förutsättning för att Contra skall kunna utträta något.

Vi behöver ständigt fler medhjälpare. Även Du kan göra en insats. Exempelvis:

1) Berätta om Contra för vänner och bekanta, skicka provnummer till dem, skicka namn och adress på lämpliga mottagare av Contra till expeditionen. Contra behöver fler prenumeranter.

2) Vill Du medverka med artiklar, exempelvis bokrecensioner, i Contra. Skriv en rad till expeditionen!

3) Sprid tidningen i lösnummer på Din ort!

4) Tala med bokhandlare och bibliotek och se till att de har Contra-böcker.

5) Om Du bor i Stockholms-området, kom och hjälp till på Contras expedition, särskilt mycket hjälp behövs i anslutning till utskicken av tidningen varannan månad.

Du kanske har speciella kunskaper som kan vara till nytta för Contra på något annat område?

Vi hoppas att Du vill vara med och göra en bättre och mer läst tidning. Tänk efter vad Du kan göra för Contra!

Har Du ny adress?

Har Du flyttat och får Contra till fel adress? Anmäl i så fall adressändring på postens blankett. Men observera att adressetiketterna görs i ordning i god tid innan utskicket av nästa nummer. Distributionen tar också tid. Om Du skickat in Din adressändring tre-fyra veckor innan Du fick detta nummer kan det mycket väl vara så att vi inte hunnit med ändringen innan etiketterna gjordes i ordning. Vi ber om överseende med detta. Samtidigt som vi vill uppmana den som flyttar att anmäla den nya adressen i g. d tid.

Annonsera i Contra

I förra numrets "Contra-Nytt" skrev vi om en reklambilaga som var "ett led i våra strävanden att komplettera prenumerationer och bidrag från läsekretsen med annonsintäkter". Men det fanns ingen annonsbilaga. Annonseren levererade den inte i tid. Den medföljer istället detta nummer av Contra, räknar vi med. Har Du förslag på fler annonsörer kan Du höra av Dig till Contras expedition!

Våra källor

The Economist är inte enbart en ekonomisk tidskrift, som namnet kan antyda. Det är en bred nyhetstidning som har sällsynt djup i sin information. Tidskriften, som till större delen ägs av *Financial Times* har korrespondenter över hela världen och är en av de mest kvalificerade nyhetstidskrifterna i världen. *Time*, *Newsweek*, *Der Spiegel* och *L'Express* framstår lätt som ytliga kolorerade veckotidningar jämfört med *The Economist*. Utöver politisk och ekonomisk nyhetsrapportering finns fylliga avdelningar om vetenskap och teknik och om litteratur. En årsprenumeration kostar 68 pund och lösnummer kan köpas i väl sorterade tidningskiosker runt om i Sverige. Adress P O Box 190, 23A St James's Street, London SW1A 1HF, England.

Contras frihetspris till Sven Rydenfelt

Contras frihetspris för 1986 har tilldelats fil dr Sven Rydenfelt, Lund. Sven Rydenfelt har arbetat som folkskollärare och utredare vid Skattebetalarnas förening. Men större delen av sin yrkesverksamma tid har han varit lärare i nationalekonomi vid Lunds universitet. Han får priset för den långa rad kraftfulla och principfasta inlägg för den fria marknadsekonomin som han genom åren gjort i debatten. Contra har intervjuat pristagaren i hans sommarbostad i Vejbystrand i Skåne, inte långt från Sven Rydenfelts barndomshem, som låg på Hallandsåsen.

Sven Rydenfelt är sedan tio år pensionerad, men han deltar flitigare än någonsin i den allmänna debatten och har också blivit styrelseledamot i den internationella organisationen för debatt kring marknadsekonomin, Mont Pelerin Society. En organisation med namnkunniga medlemmar som Milton Friedman, Fridrich Hayek och George Stigler (alla tre Nobelpristagare i ekonomi).

Contras frihetspris utdelas vart annat år. Det har tidigare tilldelats Sven Stolpe (1982) och Andres Küng (1984).

Den flitige Contra-läsaren har genom åren många gånger kunnat se Sven Rydenfelts namn under artiklar om marknadsekonomin och dess förtjänster. Men Sven Rydenfelts artiklar dyker upp i en rad tidningar, Sydsvenska Dagbladet, Veckans Affärer, SAF-Tidningen, Ekonomisk Debatt, Företagaren osv. Överallt glasklara och principfasta artiklar som talar för den fria företagsamhetens sak. Samma sak i Sven Rydenfelts böcker — en av de senaste har nyligen getts ut i USA — med förord av Milton Friedman.

Berätta hur Du kom in på den nationalekonomiska banan!

— Jag utbildade mig först till folkskollärare. Och arbetade också som sådan mellan 1938 och 1945. Men redan under studietiden hade jag drabbats av en långvarig — flera år — sjukdom. Jag hade också läst några betyg i nationalekonomi i Lund för att komma in på folkskollärarseminariet i Linköping. Med min bakgrund som långvarigt sjuk och med

vissa kunskaper i nationalekonomi blev jag därför intresserad när jag såg frågan om sjukdomars kostnader diskuteras i en artikel. Jag tog tag i frågan och skrev en egen artikel i ämnet, där jag försökte beräkna kostnaderna för det produktionsbortfall som blir en följd av sjukdomar. Den artikeln gjorde att jag engagerades som sakkunnig i en statlig utredning — jag fick ta ledigt från folkskollärarjobbet — och sedan följde det ena efter det andra. Så småningom var jag licentiat i nationalekonomi.

Skrev om kommunismen

Men Du har skrivit en doktorsavhandling om kommunismen i Sverige — det är väl inget nationalekonomiskt ämne?

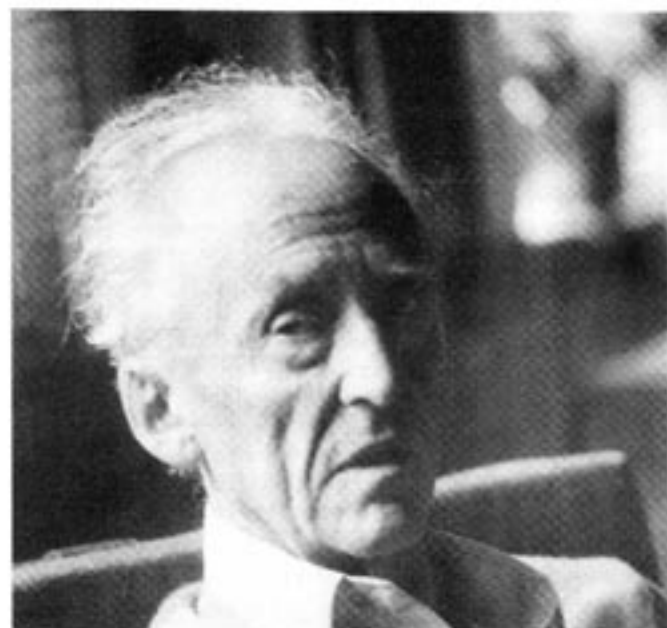
— Nej, det är det inte. Det var mycket av en

slump att jag fördjupade mig i det ämnet. Men jag fick en del uppdrag från näringslivsintressen att analysera kommunismen efter dess stora framgångar i kommunalvalet 1946. Jag studerade var i landet kommunisterna var starka och var de var svaga. Och kunde bland annat konstatera att de var svaga där de frikyrkliga organisationerna var starka. Det var en helt neutral studie — som varken tog ställning för eller emot kommunismen, något som bland annat kritiserades av Svenska Dagbladet. Så småningom blev det en doktorsavhandling i frågan och efter ytterligare några år började jag som lärare i nationalekonomi vid universitetet i Lund.

Du engagerade Dig tidigt i diskussionen om marknadsekonomin funktion?

— Ja. Redan kort tid efter Andra världskriget skrev jag en artikel om hyresregleringens skadliga verkningar. Min första bok handlade om samma fråga. Min artikel fick bostadsstyrelsens generaldirektör att stämpla mig som "den sociala bostadspolitikens fiende nummer ett". Att ge sig till att kritisera inslag i det som kallades välfärdspolitik var inte populärt. Då betraktades min kritik som "ruskig". Jag måste medge att det länge kändes ensamt. Jag fick emellertid blodad tand och skrev om skolan, äldreomsorgen osv. Och pekade hela tiden på de problem som skapades när marknaden sattes ur spel.

Aven bland nationalekonomer var inställ-



Den ekonomiska krisen har gjort att insikten om marknadens betydelse har växt fram under de senaste åren, menar Sven Rydenfelt.

ningen till välfärdsstaten i stort sett positiv. De ledande ekonomerna var alla anhängare av Keynes och därmed i allmänhet också för mer eller mindre långt gående planushållning.

Marknadens renässans

Men idag är det inte så. De ledande ekonomerna predikar nästan alla marknadens förtjänster. Hur gick omsvängningen till?

— Det var för ungefär femton år sedan, omkring 1970, som en omsvängning kom till stånd. Viktig i den processen var Assar Lindbeck. Han var socialdemokrat — och medlem i SAP till för bara något år sedan, han gick ur partiet i samband med löntagarfondsdebatten — men talade ändå om marknadens betydelse och dess förtjänster. En annan nationalekonom — och tidigare SSU:are — som värtaligt argumenterade för marknadsekonomin var professor Ingemar Ståhl vid Lunds universitet. Det kändes inte så ensamt längre. Det blev nästan accepterat att argumentera för marknadsekonomin.

Och idag är inte bara marknadsekonomin ett hedervärdigt begrepp. Också ord som företagande och vinst har fått en helt annan och mer positiv innebörd än de hade tidigare.

Vad ligger bakom den attitydförändringen?

— Jag tror att det är den ekonomiska krisen som har gjort allmänheten medveten. Inflation, ekonomisk stagnation och arbetslöshet har fått folk att tänka efter. Och svenska folket har kommit till insikt om vad företagen betyder för välförhållandet. Det är för en insikt som verkar ha växt fram i hela världen. Ja t o m i Kina har man börjat ta vinstmotivet till heders igen. Vilket gett strålande resultat i jordbruket. Sänkta realinkomster och otrygghet i olönsamma företag lärde annars oss i Väst vilken styrka det är att arbeta i ett vinsträkt företag med skickliga företagsledare.

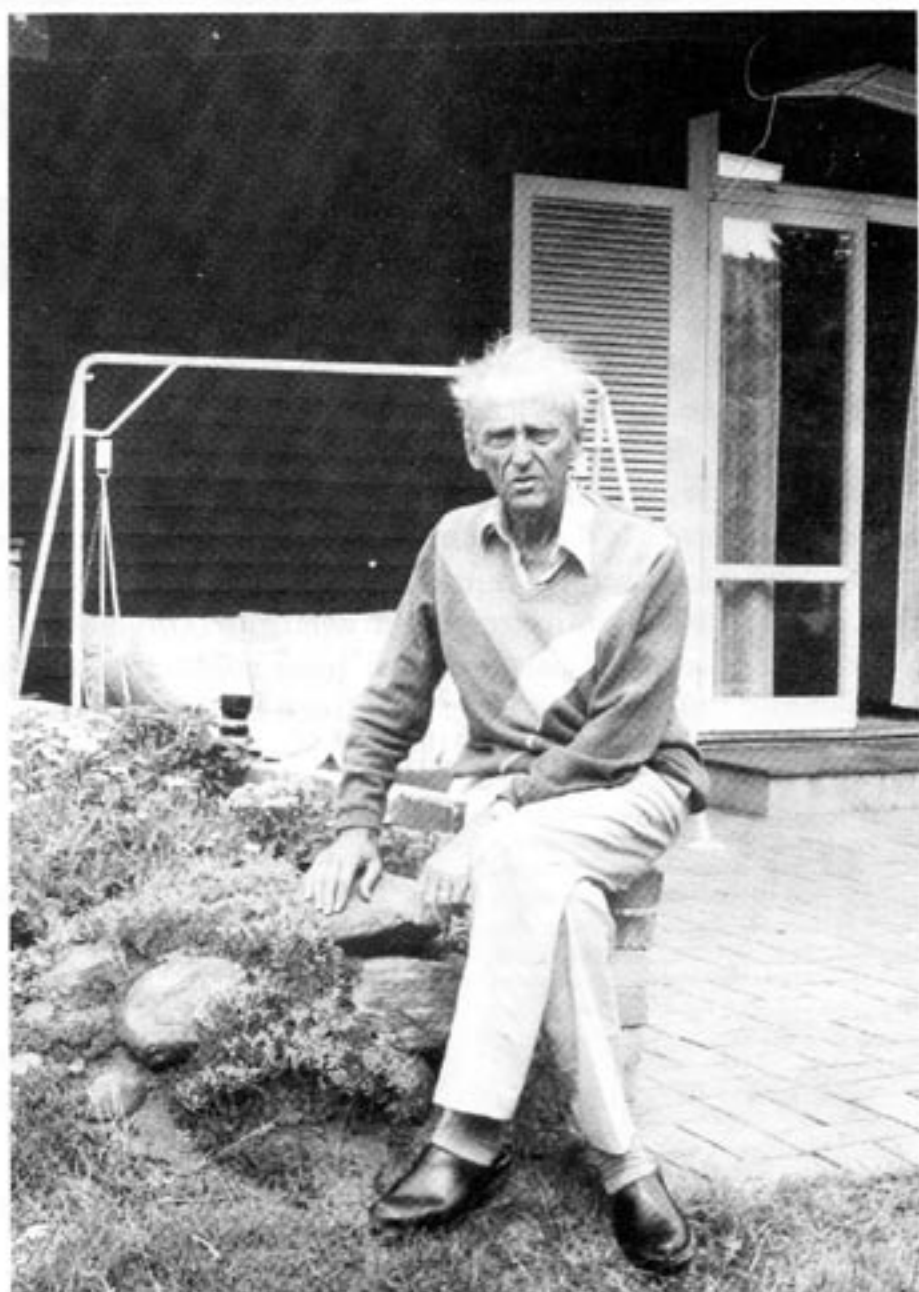
Men ändå. Vi har inte sett något riktigt framgångsrikt entreprenörsföretag i Sverige sedan Tetra Pac, som grundades av Ruben Rausing 1950. Consafe blev konkurs, och Fermenta har sålts ut. Varför har vi inga lysande entreprenörer idag i Sverige?

— Vi har fört en företagsfientlig och företagarfientlig politik. Det är egentligen ett mirakel att situationen inte är sämre än vad den är. Vi måste slå vakt om drivkraften i vårt näringsliv, garantera stimulans för dem som skall hålla hjulen rullande. Där har vi misskött oss länge. Även om det skett ett uppvaknande under senare år.

Entreprenörskapet

Men kommer det uppvaknandet att bli bestående? Eller är det ett tillfälligt svar på krisen?

— Det finns en risk för att insikten om entre-



Reklam är ett nödvändigt och viktigt inslag i marknadsekonomin. Jag förstår mig inte på dem som är anhängare av marknadsekonomi men ställer sig tvokamma till reklam, säger Sven Rydenfelt.

prenörernas betydelse är övergående. När företagen expanderade och utvecklades under 1950-talet var politikerna snabba på att ta åt sig äran av det — som de inte hade mycket med att göra. Skatterna höjdes och regleringarna blev hårdare. Först sedan krisen — där politikerna verkligen haft sitt finger med i spelet — blev allvar kom man till insikt om företagandets betydelse för vårt samhälle. Om vi får ordning på vår ekonomi finns det dessvärre en stor risk att de nyvunna insikterna åter faller i glömska. Att vi åter hamnar i ett regleringssamhälle som stryper det nyföretagande som nu tagit fart.

Från LO talar man ibland om "investeringsstreck". Att företagen inte investerar, trots att de har gott om pengar. Är det riktigt?

— Ja, det är riktigt så till vida att företagen inte ökar sina investeringar nämnvärt trots goda resultat. Men LO:s tal om tvångsåtgärder visar att man inte förstått problematiken.

Grunden till de låga investeringarna är statens budgetunderskott. Vi har dragit på oss en statskuld som är så stor att staten måste driva upp räntenivån för att kunna finansiera budgetunderskottet. Varför skall företagen investera i riskfyllda affärsprojekt när de får bättre avkastning på sina placeringar i riskfria statspapper? Det är där kärnan till problemet finns. Statskulden måste minskas. Här har den nuvarande regeringen gjort en god ansträngning. Man har åtminstone minskat underskotten. Vilket jag tror till största delen är finansminister

FOLKKAMPANJENS KAMPANJARTIKLAR

Kjell-Olof Feldts förtjänst. Men det räcker inte att minska underskotten. Så länge vi har ett underskott innebär det att statens upplåning fortsätter att öka, med press på räntenivån uppåt.

Det behövs insikt om att budgetunderskottet måste bort. Det är lösningen på problemet. Men det är inte lätt att nå dit. Underskottet betår ju till stor del av utgifter som det finns olika intressegrupper som vill slå vakt om. Varje nedskärningsförsök möter en storm av välorganiserade protester. Men det måste genomföras.

Reklamens betydelse

Du har engagerat Dig starkt för det samhällsnyttiga i reklam. En fråga som också intresserat Nobelpristagaren George Stigler. Din kommentar!*

—Det finns en del anhängare av marknadsekonomin som ställer sig tvekan till reklamen som företeelse. Det är en inställning som jag inte alls förstår. Är man anhängare av marknadsekonomin — och vill slå vakt om dess förtjänster — så är marknadsföringen ett nödvändigt inslag. Reklam är och förblir ett väsentligt redskap i marknadsekonomin funktion. Marknadsekonomi utan reklam är otänkbar. Det här är tankar som jag utvecklat ofta i min återkommande kolumn i tidningen *Tendens*, som utges av Marknadsförbundet.

Du har också ofta uttalat Dig om vad u-länderna behöver för att ta sig ur sin underutveckling!

—Ja. En medveten satsning på marknadsekonomi. Tyvärr har flertalet u-länder gett sig socialismen i våld, med bedrövligen resultat. Några få har valt marknadsekonomin, vilket har gett lysande resultat. Framförallt gäller det en del länder i Ostasien, som Hongkong, Singapore och Taiwan. Men det finns också några länder i Afrika, t ex Elfenbenskusten. Marknadsekonomin är en utvecklingskraft inte bara i industriländerna utan i minst lika hög grad i u-länderna.

Du har länge kämpat för marknadsekonomin — och marknadsekonomiska lösningar. Det är politikerna som sätter upp de ramar som till syvende og sist bestämmer vad företagen får och inte får göra. Har Du inte funderat på att den partipolitiska vägen arbeta för en friare marknad?

—Jag var ett tag under 1940-talet ordförande i Liberala studentklubben i Lund. Och den vägen kom jag in i folkpartiet. Men jag är liberal och har alltid varit det. Folkpartiet blev ju så småningom snarast ett antiliberalt parti, ett hinder för marknadsekonomiska lösningar. Så jag upplevde inte att jag längre hade någon plats i partiet. Jag skall dock understryka att jag tycker att Folkpartiet under Bengt Westerberg tagit betydelse-

*En intervju med George Stigler, som bl a handlar om hans syn på reklam, finns i *Contra* nr 3 1984.

Folkkampanjen för NATO kan nu erbjuda ett antal kampanjartiklar. Beställ idag!
Rabatt till medlemmar!

Anslut Dig till Folkkampanjen för NATO och gör Din insats för att göra Sverige till medlem i NATO!

Till FFN, Box 8037, 104 20 Stockholm.

- ... Jag vill bli medlem i Folkkampanjen för NATO (medlemskap 50:-)
- ... Rockslagsmärken "Sverige med i NATO" (10:-, medlemmar 5:-)
- ... NATO-flagga (40:-, medlemmar 25:-)
- ... T-shirts "Sverige med i NATO" (70:-, medlemmar 60:-)

.....
Namn

.....
Adress

.....
Ortsadress

Du kan också beställa genom att betala in beloppet direkt på FFN:s postgiro, 78 64 84-6.

(Forts från sista sidan)

ideologi? Kan eller bör en gammal lägerfånge förlåta sina plågoandar och kompromissa med sitt samvete?

Att avslöja den kommunistiska pestens härjningar alltsedan bolsjevikerna tog makten från den sittande regeringen (med lovande demokratiska ambitioner) har varit ett huvudsyfte i Solzjenitsyns författarskap. Men han har också varit en frän kritiker av västerländsk slapphet, sekularisering och materialism, speciellt konsumtionshysterin. Han efterlyser en andlig dimension, som kan leda den vilsna nutidsmänniskan rätt och givetvis vara ett motgift mot den kommunistiska frälsningsläran. För Solzje-

nitsyn är den grekisk-ortodoxa religionen den andliga vägvisaren. I likhet med Dostojevskij tror han att människan utvecklar sig till ett odjur utan Gud.

Melker Johnsson har i sin bok knutit ihop många trådar i Solzjenitsyns författarskap. Vilsledda och okunniga bör åter kunna se honom som han är: en väckarklocka för Västerlandet, en profet som behövs. Sakkunnigt och med kritiskt sinne har Melker Johnsson genomfört sin uppgift. *Alf Norbäck*

Melker Johnsson: Alexander Solzjenitsyn mellan Öst och Väst. Timbro förlag, 218 s.

.....
fulla steg i rätt riktning.

Under några år var jag också engagerad i det lilla partiet Centrumsdemokraterna. Det var den första gruppen som på allvar började framföra de liberala idéer som jag länge förfäktat. Men idag är de inte längre ensamma. Det finns andra grupper, exempelvis Fria Moderata Studentförbundet, som står för de tankarna.

Slutligen, vad har Du på gång framöver?

—Jag uppskattar mycket livet som pensionär. Det är underbart att kunna jobba med intressanta uppgifter i precis den utsträckning man själv vill. För närvarande arbetar jag med en bok om marknadsekonomin som system. En bok som för icke-ekonomer skall förklara marknadsekonomin funktion och förtjänster. Den räknar jag med skall komma ut 1987.

Intervju: Carl G. Holm

Kinne-kulle - båten vars besättning försvann

1948 hittades ett övergivet svenskt fartyg på Östersjön. Fartyget hade lastat i Polen och hade antagligen tagit upp flyktingar. Besättningen är fortfarande spårlost försvunnen. Men flera uppgifter talar för att den tillfångatogs av polackerna och sedan hamnade i Sovjet!

56 försvunna svenskers öde är det bara ryssarna som vet besked om. Jag tänker på Raoul Wallenberg, fartygsmysterierna i Östersjön och den försvunna DC-3:an. Frågorna är många. Svaren få.

Vilka är de ouppklarade mysterierna? Bakom alla namnen döljer sig en tragedi. Runt om i vårt land sitter förtvivlade anhöriga och frågar sig vad som har hänt med de försvunna. Har de omkommit? Har deras fartyg gått under? Har de plågats till döds i ryska fångläger eller lever de fortfarande i fångenskap? Eller finns de kanske i Östtyskland eller Polen?

I många fall betraktas de försvunna som döda efter många års tystnad. Men många anhöriga vill inte ge upp hoppet. Ryssarnas lögn om Raoul Wallenberg och fyrtio års tiggande om fakta i fallen Bengt Sture, Kinnekulle, Dan, Swan osv har sört för att de anhöriga inte har något förtroende för ryssarnas uppgifter.

I några fall finns det bevis för att vederbörande tagits i rysk fångenskap. I andra fall finns det starka indicier på att de försvunnit i Östtyskland eller Polen.

Försvunna — i Sovjet?

Den här artikeln skall handla om Kinnekulle. Men först lite historia om mystiska försvinnanden.

Raoul Wallenberg är det mest kända försvinnandet i öster. Han togs tillfånga under striderna i Budapest 1945 och har sedan dess suttit i rysk fångenskap. En rad hemvändande tyska krigsfångar (och andra) har vittnat om det. Han var vid liv så sent som 1975 och lever kanske ännu (se bl a *Contra* nr 4 1986).

Den nedskjutna DC-3:an. Åtta man från det svenska flygvapnet försvann då deras flygplan sköts ner den 13 juni 1952 på internationellt vatten utanför Gotland. En skottskadad gummibåt påträffades. När ett sjöräddningsplan av typ *Catalina* letade efter de överlevande blev det nedskjutet av ryska

MiG-15-plan. Besättningen på *Catalina* räddades av ett västtyskt handelsfartyg. Men vad hände de åtta på DC-3:an?

Bengt Sture. Ryska officiella källor har bekräftat att Bengt Sture torpederades av den ryska ubåten SC 406 den 29 oktober 1942. Minst sex personer räddades ombord på den ryska ubåten. Sammanlagt femton man fanns på Bengt Sture. Vad hände sedan? Var är de nu?

Kinne-kulle. Det mest mystiska försvinnandet. Fartyget hittades, men besättningen på sju man var spårlost borta. Det hade varit eld ombord, men inte tillräckligt för att besättningen skulle överge fartyget. Enligt en vittnesuppgift hos UD togs besättningen av en polsk patrullbåt med rysk befälhavare. De beskyldes för hjälp till flyktingar. Ett annat vittne påstår sig ha sett fartygets kapten som fånge i Riga i Lettland 1961. Försvinnandet ägde rum i februari 1948. Vad gör UD?

Iwan. Försvann samma natt som Kinnekulle och kom liksom Kinnekulle från polsk hamn. Efterforskningar i sovjetiska och polska östersjöhamnar gav inget resultat. Var finns de elva ombord?

Dan. Försvann spårlost från Östersjön den 14 januari 1953 under en resa från polsk hamn. Inga vrakspillror påträffades. Ombord fanns en kvinna som flytt från Öst och senare gift sig med en av besättningsmännen. Två tyskar som inte hade klara papper fanns också med ombord.

Swan. Försvann spårlost i september 1946. Ryssarna förnekade all kläddom om fartyget, då UD frågade. Varför har inga vrakrester hittats? Rykten — som inte kunnat bekräftas — har gjort gällande att Swan senare setts utan besättning i Stralsund (Östtyskland).

Silwana. Försvann i december 1960 med tre man ombord under en fisketur utanför baltiska östersjökusten. Inga nödsignaler sändes ut trots att radio fanns ombord. De anhöriga har mer eller mindre givit upp hoppet att någonsin få se dem igen. Har UD gjort allt?

Togs Kinnekulles besättning tillfånga av Sovjet 1948 och har männen omkommit i Sibirien? Det är frågor fru Mary Johansson i Vestern utanför Trollhättan aldrig fått besvarade. Hon har upprepat frågorna envist, men i oktober 1984 hade hon mer eller mindre gett upp hoppet enligt en intervju i Göteborgs-Posten. Hennes advokat är död och det är dyrt att driva efterforskning bakom järnridån. Om maken Bertil Johansson och hans besättning fortfarande är i livet är ovisst. Hon är lika kritisk idag som tidigare mot de svenska myndigheterna, som hon tycker enbart ägnar sig åt Raoul Wallenberg.

Handlingarna om Kinnekulle är fortfarande hemligstämplade. Hon menar att de närmast berörda borde få ta del av alla kända uppgifter och handlingar. Kapades båten av ryssarna? Har besättningen tagits tillfånga? Eller finns naturliga förklaringar till försvinnandet?

Kinne-kulle förliste aldrig. Hon hittades av några danska sjömän utanför Rödsvik. Fartyget var eldhärjat. Men båten hade övergivits i största lugn. Besättningens finkläder och värdesaker var borta.

I Rigas hamn

Det finns personer som påstått sig ha träffat den försvunne kaptenen, Bertil Johansson. En dansk sjöman träffade en svensk i Rigas hamn 1961 — dansken kunde 1964 peka ut Bertil Johansson på ett fotografi. Ett annat vittne är ryss och vill vara anonym, eftersom han har släktingar kvar i Sovjet. Han berättade 1964 i *Dagens Nyheter* att han 1951 träffat två svenska sjömän i ett polskt fångelse i Stettin. Vid ett par tillfällen träffade han den ene sjömannen (Bertil Johansson?) i fångelsens gemensamma bad. Svensken och ryssen kunde inte tala med varandra på grund av språksvårigheterna. Om ryssen någonsin hört svenskens namn kan han inte erinra sig. När han hör namnen *Iwan* och *Kinne-kulle* vet han att han hört namnen någonstans. Han vet att bägge sjömännen var svenskar. Men de kunde inte göra sig förstådda i fångelset. Möjligheterna att få veta något om svenskarna är dock ganska små, säger det ryska vittnet. De har säkert förts till något ryskt fångelse. För i

arresten kan de knappast ha hållits mer än ett par år.

Ilandförda i Polen

Ett annat vittne heter Karl Andersson. Han är själv sjöman och berättade i en intervju i Kvällsposten den 5 januari 1965 att han med bestämthet kan säga att den svenska besättningen fördes bort av polackerna, sedan fartyget bordats under mystiska omständigheter. Karl Andersson berättar att han var mönstrad på *Anna Greta* av Malmö vintern 1948. Hon gick, liksom Kinnekulle, med briketter från Utska (Stolpemunde). Före olycksresan låg de två fartygen samtidigt i hamn i Utska och lastade. Kinnekulle blev färdig först och lämnade hamnen med destination Helsingborg. Det skedde några timmar innan *Anna Greta*s avgång till Mönsterås.

Senare, när *Anna Greta* återkom till Utska, sjöd staden av rykten om Kinnekulle och besättningens öde. Det sades att Kinnekulle hade roder- eller maskinhaveri. Hon låg och girade besynnerligt. Men någon fara för fartyget var det inte. Det berättades vidare att Kinnekulles besättning ankrat upp och rott i land för att hämta hjälp, även om man inte befann sig i någon direkt nöd. När besättningen återvände låg ett polskt fartyg vid Kinnekulle och den polska flaggan var hissad. Svenska gick ombord, en tross lades till, polackerna och Kinnekulle bogserades bort. Allt detta skall ha hänt utanför Stege på Mön. Den svenska båten hittades senare drivande utanför den danska kusten. Den återfanns med överbyggnaden akterut avbränd och delvis plundrad.

Vraket togs till Råå och vid närmare undersökning visade det sig att besättningen lämnat fartyget brädstörtat, men i god ordning. Bland annat stod middagen serverad. Karl Andersson berättade att det som refererades inte bara var ett löst rykte som viskades i Utska. Utan att man talade allmänt om saken och inte bara bland sjömän.

I Wrocław?

Einar Lillborn berättade i *Expressen* 1965 att en fånge han träffade i Wrocławsporthall var den försvunne Kinnekulle-kaptenen Bertil Johansson. En svensk boxningstrupp från Stockholms AIF skulle 1951 boxas i sporthallen i Wrocław (Breslau). Lillborn strövade omkring ensam, men i närheten av sina kamrater. Bara några få personer fanns i hallen förutom svenskarna. Uppe på taket gick en beväpnad vakt. Nere i lokalen arbetade några fångar. Är ni svenskar? Lillborn hörde en av fångarna prata svenska utan brytning. Han blev förvånad, men han kom sig aldrig för att svara. I nästa ögonblick föstes fången bort av en vakt och Lillborn såg honom aldrig mer. Ett annat vittne, Stig Fröjd, har berättat att han talade med en av fångarna i samma hall, men vid en annan tid samma dag.

Det finns många legender och vittnen om

Kinnekulle. Vi får nog tyvärr aldrig veta sanningen. En ingenjör berättade 1963 i *Dagens Nyheter* att svenskarna fördes bort i bilar. Hur vet han det? Jo, han har en släkting som vid tiden för Kinnekulle-fallet var styrman på ett svenskt fartyg. Fartyget låg i Danzigs hamn dagarna efter Kinnekulles försvinnande. Släktingen fick en kväll besök av en polsk sjöman, som talade tyska. Sjömannen sade sig kunna berätta vad som hänt med Kinnekulle och berättelsen var ungefär så här: "Jag är besättningsman på det fartyg som uppbringade Kinnekulle. Vårt fartyg är en bestyckad lastbåt på omkring tusen dödviktston. Ute-till sjöss prejade vi den svenska båten, varefter en grupp ur vår besättning ledd av en rysk poliskommissarie gick ombord. Den ryske befälhavaren sökte genast upp Kinnekulles befälhavare och förklarade att allt ombord skulle tas över till det polska fartyget. Varför det, skall Bertil Johansson ha svarat. (Samtalet fördes på tyska). Ni har flyktingar ombord, svarade poliskommissarien. Bertil Johansson blev överraskad över påståendet. Det känner jag inte till, svarade han. Men om någon eller några ombord skulle vara flyktingar kunde ju de föras bort till det polska fartyget. Nej, invände polismannen. Alla måste bort, alla måste lämna fartyget. Sedan de ombordvarande på Kinnekulle lämnat fartyget anlades eld på tre olika ställen ombord. Därefter styrde det polska fartyget mot den östtyska kusten och i den östtyska hamnen fördes de ombordvarande i land. Gruppen delades, varvid besättningen fördes i bil åt ett håll och de som misstänktes att vara flyktingar åt ett annat håll." Där slutar ögonvittnesskildringen. Polacken nämnde tyvärr inte vilken östtysk hamn det var. Kanske Stralsund? Ytterligare spår har framkommit som stödjer uppfattningen att kapten Bertil Johansson är i livet. De spåren leder till Stralsund.

I Sibirien?

En svensk sjöman, kocken Erik Larsson, uppgav i *Sydsvenska Dagbladet* att han träffat en bekant i Stralsund 1960. Denne hade ett fotografi på kapten Bertil Johansson. Larsson frågade vem fotografiet föreställde och fick svaret Bertil Johansson, jag känner honom. Larsson hade ingen anledning att ytterligare fråga om saken. Men när han 1964 såg en bild av kapten Johansson i tidningen slog det honom att det var samme man som fotografiet i Stralsund föreställde. I bägge dessa fall har UD inkopplats, men inga resultat har kunnat uppnås.

Andra tror att Bertil Johansson har förväxlats med Raoul Wallenberg i vittnesmål om att han setts i Sibirien. Mary Johansson undrar varför inte svenska UD undersökt om det var hennes man och inte Raoul Wallenberg som setts i fånglägren. De andra uppgifterna, om Stralsund, Wrocław osv har hon svårt att tro på.

Hustrun har gett upp

Mary Johansson har resignerat. Hon har mer eller mindre gett upp kampen. Att utan stöd är efter år kämpa mot en envig svensk och rysk byråkrati och försöka förmå svenska UD söka efter en svensk sjöman (och andra) tår på krafterna.

Bertil Johansson är, om han fortfarande är i livet, 73 år gammal. Mary tror inte idag att maken lever. De sibiriska fånglägren är omänskliga. Överleva 38 år i Gulag är mer eller mindre osannolikt. Idag är sjömännen som fraktade kol från Polen under efterkrigstidens första år bortglömda. En ny generation har växt upp. Barn och barnbarn har bara sett de saknade personerna på polyfoton eller suddiga amatörbilder. Vi forskar inte längre. Folk har tröttnat. UD har mer eller mindre gett upp. Vi får nog aldrig klarhet om männen fastnat i sibiriska fångläger eller om de finns i Östtyskland eller Polen. Eller om de i några fall följde sina fartyg till botten.

Mirakel kan dock inträffa, så allt hopp har inte försvunnit, säger dock Mary Johansson.

Dietmar Kröhnert

Källa: *Contras* klipparkiv



Svälten i Etiopien

Vem bär skulden till att flera miljoner människor dör av svält i Etiopien? Svaret är *inte* torkan utan den kommunistiska militärdiktaturen, som leds med järnhand av överstelöjtnanten Mengistu. När Etiopiens äldriga kejsare Haile Selassie för tio år sedan kördes bort från sitt palats i en vit Volkswagen hoppades folket att Mengistu och de underofficerare som gripit makten hade kommit med frihet och social utjämning. Men idag står det klart att inget förändrats. Etiopien är en militärdiktatur, vars makt vilar på sovjetiska vapen. Säkerhetstjänsten sköts av Östtyskland och soldater från Kuba tar hand om guerillan. Höjdpunkten i Mengistus militärdiktatur var tioårsfirandet av kejsarens fall. Kalaset kostade 2 miljarder kronor. Medan svältkatastrofen tilltog festade eliten (Nomenklaturen) på whisky och härliga långbord med god mat. Vid talet på revolutionstorget i Addis Abeba talade Mengistu flera timmar om proletär internationalism, men han nämnde inte ett ord om svälten och umbärandena som hans eget folk utsätts för. Väst hjälper Etiopien med mat och sjukvård, medan Sovjet skänker kommunistisk propaganda och ideologi!

Dietmar Kröhnert

Förnuftets röst i våldets Sydafrika

Våldet trappas upp alltmer i Sydafrika. Vreden över den orättfärdiga raspolitiken tar sig alltmer drastiska uttryck. Och militanta organisationer med marxistiska idéer skär pipor i vassen. Det är de ledarna som uppmärksammas flitigt i svenska media. De moderata svarta ledarna försvinner i svenska medias rapportering. Det gäller t ex ledaren för Sydafrikas största politiska organisation, Inkatha, Zulu-hövdingen Gatsha Buthelezi. Contra presenterar här en intervju med honom.

Är en blodig revolution i Sydafrika oundviklig, eller finns det hopp om en fredlig lösning?

— Jag tror fortfarande att det finns hopp om en fredlig lösning. När allt kommer omkring har våld prövats av ANC ganska länge, och man har inte lyckats. Varken våld eller ickevåld har störat regeringen.

Blir våld berättigat någon gång?

— Jag tror att det finns rättvisa krig. Jag säger exempelvis inte att det inte är möjligt att det uppstår situationer när krig är berättigade. Men för närvarande ger mitt folk, de svarta i Sydafrika, inte mig intryck av att de är beredda att pröva den möjligheten. Våld är något människan tillgriper när alla andra utvägar misslyckats. Och jag tror inte att alla andra utvägar har misslyckats.

Är det möjligt för svarta och afrikander att så smidningom leva fredligt tillsammans i Sydafrika, eller kommer apartheidens skugga att vara alltför tung?

— Jag tycker att vi har levt tillsammans länge — visserligen som fiender snarare än vänner, men svarta behöver de vita likaväl som de vita behöver de svarta. Jag tror att afrikander och svarta kan leva tillsammans. Jag tror att några av de små sprickorna i muren — exempelvis avskaffandet av förbudet mot blandäktenskap — är tecken på att samexistens är möjlig, för det var en mycket viktig fråga för dem.

Kommentatorer i Väst beskriver ofta sådana åtgärder som kosmetiska.

— Om man är sydafrikan kan man inte avfärda dem så enkelt. Om man känner afrikandens psykologi och om man vet att när det blir votering säger afrikanden "Skulle du vilja att din dotter gifte sig med en 'kaffir'?" (vilket är samma sak som en "nigger"), då skulle man inse att det var en svår sak för dem att ta det steget. Och i de 87 procent av landet som de alltid betraktat som "det vita



Inkatha, organisationen som leds av Gatsha Buthelezi, drivs enligt de ideal som fanns i det gamla ANC, som grundades 1912 och drevs enligt Nobelpristagaren Albert Luthulis strategi. Icke-våld och förhandlingar för att bryta ned raspolitiken. Det nya ANC arbetar däremot för en våldslösning och vill få Sydafrikas ekonomi att bryta samman.

Sydafrika" medger man nu att de svarta är bosatta där för gott. Det är en betydelsefull förändring. Därmed inte sagt att man tagit itu med det verkliga problemet, vilket är de svartas rätt att delta i beslutsprocessen. Men jag tycker inte att det är rättvist att avfärda åtgärderna bara som kosmetiska. De betyder mycket mer.

Utländska företagen kvar!

Stöder Du kampanjen i Väst för att företagen skall dra sig tillbaka från Sydafrika?

— Nej, det gör jag inte. De svarta i Sydafrika stöjer inte den kampanjen. Det finns en del i Sydafrika som gör det, men den har aldrig fått stöd vid något massmöte med svarta. Jag talar till svarta som samlas i tiotusental, även i det industrialiserade Sydafrikas hjärta i Soweto. Jag tar alltid upp frågan och jag har aldrig funnit någon enda som stödjer kampanjen.

Vad kan USA:s regering göra för att hjälpa till att få slut på apartheid?

— Utöva påtryckningar på Botha. Jag tycker att förslaget att låta framstående personer resonera med Botha var utmärkt. Jag säger inte att man skall ställa ultimatum till Botha, men utöva påtryckningar, diplomatiska påtryckningar. Jag tycker att Reagan-regeringens inställning har varit mycket rimlig och det bör Sydafrika uppskatta. USA:s regering har agerat balanserat. Förbudet mot försäljning av Krüger-randen kompenseras med humanitär hjälp.

ANC inte representativt

Största delen av våldet i Sydafrika idag är svarta som angriper andra svarta.

— Det stämmer.

Varför är det så?

— Det finns två skäl. Naturligtvis får vi utgå från att svarta inte är bättre än andra människor. Vad som är oroande är att det hat som växer fram är ofattbart.

Sedan har vi olika strategier. Alla svarta organisationer avvisar visserligen apartheid. Apartheid måste avskaffas. Men problemet uppstår när organisationerna säger att deras åtgärder är de enda riktiga. ANC anser sig exempelvis vara en exilregering och vill därför eliminera alla andra.

Du menar att det är en maktkamp om vem som skall representera de svarta i Sydafrika?

— De betraktar sig redan som en exilregering, så de uppfattar en person som mig som ett hinder som måste röjas ur vägen.

Representerar ANC en del svarta — men inte andra?

— Jag var själv medlem i ANC tills organisationen förbjöds. Och sedan "utvidgade" de ANC:s uppgifter. Jag kan inte acceptera det. Idag talar både media och folk i allmänhet om de utvidgade uppgifterna som om de var ANC, medan det ANC som fungerade

demokratiskt genom valda ombud, innan förbudet, inte längre fungerar.

Vilka är skillnaderna i mål och medel mellan ANC och Din egen organisation Inkatha?

— Inkatha är grundat efter och bygger på de ideal som fanns i det gamla ANC, som de framlades 1912. Inkatha arbetar efter Nobelpristagaren Albert Luthulis strategi, att använda icke-våldsmetoder för att utöva tryck mot regeringen och på det sättet få en ändring till stånd. Inkatha riktar in sig på förhandlingar, medan ANC menar att det inte finns någon annan utväg än att slåss. De arbetar för en isolering av Sydafrika som en del i den kampen, eftersom de vill få Sydafrikas ekonomi att bryta samman.

Du menar att de vet att ett tillbakadragande av de utländska företagen skulle skada Sydafrika?

— Deras mål är att skada Sydafrikas ekonomi. Oliver Tambo (ledare för ANC i exil) säger att han vill bygga upp något från ruinerna. Det är det som är skillnaden mellan oss. Jag vill inte bygga på ruinerna. Jag har sett vad som skett i Mozambique. Ett sådant lidande vill jag aldrig vara ansvarig för.

Frige Nelson Mandela!

Bör den sydafrikanska regeringen frige Nelson Mandela?

— Jag har drivit frågan om hans frigivning mer än någon annan person i Sydafrika. Och jag överdriver inte. Jag gör det mestadels privat, i brevväxling och liknande, i förhoppning att man kommer att släppa honom. Om de inte gör det blir det svårare för oss som vill förhandla.

Är Mandela kommunist?

— Så vitt jag känner honom — jag kände honom väl — så var han det inte. John Vorster (tidigare premiärminister) anklagade honom för att vara kommunist och hävdade att han införde rätta skrutit om att vara kommunist. Men jag kunde genom åklagaren Percy Yutar få bekräftat att han aldrig uttalat sig på det sättet. Han säger att allt som förelåg var ett dokument i bevisningen som var skrivet med Mandelas handstil om hur man blev en god kommunist. Han vägrade att låta sig förhöras om det.

Även om han själv vägrar att ta avstånd från våld...

— Jag menar att han borde släppas på rent humanitära grunder eftersom han är 67 år och har vacklande hälsa.

En man — en röst!

Skulle Du vara nöjd med en reform som gav de svarta begränsade politiska rättigheter — någon sorts federal lösning — men utan en-man-en-röst i ett enat Sydafrika?

— Nej. Mitt mål är en-man-en-röst. Men i Sydafrika har jag gått längre än någon annan. Jag inrättade en kommission 1982 som kom

med förslag om hur Natal skulle fungera som region i Sydafrika (Natal är där Zulu-folket mestadels bor). Kommissionen rekommenderade en lösning där alla raser skulle ha rösträtt till provinsförsamlingen, men inflytandet skulle begränsas genom vetorätt för minoriteten. Så tidigt som 1973 eller 1974 sa jag i Kapstaden att vi måste komma bort från tanken på att den enda tänkbara lösningen stod att finna i England, och att en federal lösning var en möjlighet för Sydafrika.

Så var och en skulle ha rösträtt till en nationell styrelse med begränsad makt och med mer utvecklade befogenheter för regionala regeringar?

Ja, det är fråga om decentralisering av makt.

Vilka är förutsättningarna för att Ditt förslag skall vinna gehör i Natal?

— Förhandlingar i frågan har kommit mycket långt. Ledaren för den vita provinsregeringen har skrivit till mig och sagt att vi gemensamt måste ta upp saken med Botha, eftersom det pågått förhandlingar mellan centralregeringen och det verkställande rådet i Natal.

Ja till marknadsekonomi

Är Ditt mål en fri marknadsekonomi i Sydafrika, eller...

— Jag tror på den fria marknaden.

Tror Du att det är en realistisk förhoppning?

— Jag vet inte. Men jag säger det eftersom jag inte känner till något ekonomiskt system som innebär en så stark utvecklingskraft, som skapar arbete så snabbt. Den fria företagsamheten är inte fulländad. I själva verket har jag många gånger sagt till företagsamheten i Sydafrika att om de inte befriar det fria företagandet och om de inte gör fri företagsamhet meningsfull för de svarta och om de inte skapar fler öppningar för svarta inom systemet — inte bara som löntagare utan också som företagare — så saknar vi framtid efter befrielsen. Därför är jag mån om att så goda möjligheter som möjligt skall skapas för de svarta. Nu.

Anser de flesta i Sydafrika att orden kapitalism och apartheid hänger ihop?

— Ja. Sanningen är att affärslivet tidigare gjorde vinster på apartheid. Det fanns orättfärdiga lagar och affärslivet smet undan saken genom att säga att de inte var politiker. Men jag tror att de har övergett den inställningen idag, i sitt eget intresse. De leder kampen idag.

Ser genomsnittszuluen idag företagandet och kapitalismen som en positiv kraft?

— Jag tror det, eftersom de svarta är beroende av penningekonomin. Det finns områden som kunde isoleras — som Soweto — och en sådan isolering skulle leda till att alla svalt ihjäl, eftersom de är beroende av löneinkomster.

SKÅNEPARTIET

— en presentation

Flera av de svarta "hemländerna" har fått självständighet, men de har inte erkänts av andra länder. Hur ser Du på deras självständighet? Är de uppbyggda skapelser av den sydafrikanska regeringen?

— Jag tror att de är uppbyggda skapelser av den sydafrikanska regeringen och därför besöker jag dem inte, även om jag har goda relationer med några av ledarna, för att inte ge intryck av att jag stödjer utvecklingen. Jag tror att det var ett misstag att göra dem "självständiga".

Du har avstått från att göra KwaZulu självständigt.

— Det är välkänt att vi varit emot det från början.

Eftersom ni trodde att det skulle motverka med långsiktiga syften att nå full politisk...

— Det är uppkäftigt av de vita att erbjuda mig självständighet. Zulu var en självständig nation som krossades av britterna och därför fördes samman med en rad andra nationer. Därför säger vi att även om Zulu som kultur och språk inte kan försvinna, så är vi syd-afrikaner.

Vad anser Du om utvecklingen i Ciskei?

— Jag läser bara vad som skrivs om det, eftersom jag aldrig besökt Ciskei sedan det blev "självständigt". Jag fick min utbildning vid universitetet i Fort Hare, som ligger där. Men senare är det bara vad jag läst i tidningarna.

Även om inte jag heller varit där har jag förstått att företagen flyttar dit och investerar. Att man avskaffat många regleringar, restriktioner och tillståndskrav. Minskat skatterna och avskaffat raslagarna. Det verkar för många frihetsvänner som om man gjort stora framsteg där.

— Det är oväsentligt för mig. Jag är sydafrikaner. Jag vill att KwaZulu skall utvecklas som en del av Sydafrika, inte som en enhet som ingår i ett försök att splittra de svarta i Sydafrika.

Optimismen finns kvar

En del hävdar att regimen i Sydafrika inte utövar hårdare förtryck än många regeringar i det svarta Afrika. Stämmer det?

— Det kan mycket väl vara så. Men jag tycker inte att det spelar någon roll. För två saker som är fel gör inte den ena försvarlig.

Är Du optimistisk när det gäller Ditt lands framtid?

— Det finns mycket som gör mig missmodig. Men jag tycker inte att man skall ge upp hoppet. Det gör inte jag.

Intervju: Robert W. Poole Jr

Reprinted, with permission, from the March 1986 issue of Reason magazine. Copyright 1986 by the Reason Foundation, Box 40105, Santa Barbara, CA 93140-0105, USA.

Skånepartiet, som gjorde remarkabla framsteg i kommunalvalet i Malmö förra året, har utanför Skåne mest uppmärksammas för sin påstådda invandrarfientlighet. I det egna partiprogrammet inleds det korta avsnittet om invandring med "Som liberalt parti företräder Skånepartiet fundamentalt uppfattningen, att människors olikhet inte på något sätt får tillåtas inverka på bedömningen av dem, denna måste bestämmas endast och uteslutande av deras prestationer."

Den ståndpunkten har aldrig kommit fram i den av de stora partierna kontrollerade pressen. Men i Skåne har partiet haft möjlighet att via närradion själv framföra sina åsikter. Så där har pressens kampanj inte spelat så stor roll.

Skånepartiet har emellertid en hel del intressant av annat slag, som också förtigits av pressen.

Det mest sensationella valresultatet 1985 var antagligen att socialdemokraterna i Malmö stad förlorade makten — efter att ha regerat där 66 år utan avbrott. Det skedde eftersom ett nybildad och växande parti, Skånepartiet, lyckades ta säte i kommunfullmäktige och därmed gav det så kallade borgerliga blocket segern. Och trots att partiets territoriella anspråk slutar vid Skånes gränser är det synnerligen intressant för alla frihetsvänner.

Partiets program finner man i en liten skrift, *Partistadga och partiprogram för Skånepartiet*, som är ett liberalt och språkligt mästerverk.

Programmet inleds av en historik: partiet bildades ur en folk rörelse, Skånerörelsen, som opolitiskt skulle stävja Skånes begynnande upplösning. Den metoden visade sig emellertid vara kraftlös och därför bildade man ett politiskt parti, Skånepartiet.

Partiets första politiska mål är maximal yttrandefrihet. Denna skall präglas av en fri etableringsrätt, konkurrens på lika villkor och frånvaro av statlig styrning. I praktiken skulle detta medföra att presstödet drogs in, förbudet mot reklam i radio och TV

upphörde och att etermonopolet avvecklades. Detta har man börjat förverkliga.

Partiets andra mål är en regional skånsk självstyrelse i vissa frågor, vilket etappvis avses utvecklas tills en fri republik är danad. Ett steg i den riktningen har man också tagit. Sedan talar programmet med stor kunskap om frågor som ekonomi, skatter, sysselsättning och fackföreningar. I varje punkt kommer den enskildes välbefinnande främst. Sålunda ska det ekonomiska systemet skapa välbefinnande istället för att fördela. Den offentliga sektorn ska underskrida 40% av den totala ekonomin, marginalskatten ska vara högst 55%. Arbetsgivaravgifter och Amanlagar ska bort. Förbud mot kollektivavslutningar ska införas. Osv. De klassiska problemen vill man lösa enligt följande.

Finanspolitiken — som är väl genomarbetad i partiprogrammet — skall inriktas på att betala statsskulden. En plan för det läggs också fram — vilket är första gången någonsin i svensk politik.

Säkerhetspolitiken skall präglas av realism; dess mål är medlemskap i NATO. En lämplig inledning vore avtal med Väst, liknande det Finland har med Sovjet.

Utrikespolitikens primära mål ska vara medlemskap i NATO och EG. Två vägar bär till NATO alltså.

Rättspolitiken ska utgå från de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. Detta är också en förutsättning för en rättsstat. Också de socialpolitiska ställningstagandena är väl genomtänkta.

Partiets ordförande heter Carl P. Herslow. Han är civilingenjör och var tidigare Skånerörelsens sekreterare.

I det kommunalpolitiska arbetet har man lagt förslag om en skånsk TV-kanal och om att bilda ett skånskt kommunförbund. Liksom om att oftare hissa den skånska fanan! I Malmö kommun röstade endast Skånepartiet och Folkpartiet mot finansiering av Kockums varv. Det är kanske inte så förvånande att socialdemokraterna i Malmö kommun, som nu tack vare Skånepartiet sitter i opposition, har utsett Skånepartiet till huvudmotståndare i kommunalvalet 1988.

För närvarande överväger man att träda ur den organisation man har gemensam med de så kallade borgerliga partierna. Orsaken härtill är folkpartiets partistyrelse och framförallt partiordförandens föraktfulla tillmälen och nästintill brottsliga påståenden om partiet.

De skånska frihetsvännerna verkar alltså gå en ljusnande framtid tillmötes — varför saknar vi svenskar en liknande möjlighet?

Peter Dieden

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning innehåller sammanfattningar och kommentarer till händelser i världen. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattningar av originalkällan, försvitt inte annat markerats med citationstecken.

Nytt fall för Europadomstolen

Sverige dras i ytterligare ett fall inför Europadomstolen i Strassbourg. Nu är det en grupp skogsägare i Härjedalen som fått sina rättigheter kränkta. Skogsägarna i Härjedalen äger urskogsområden, som stått orörda i hundratals år. De vill bevara miljön och låta urskogen förbli urskog. Men det passar inte skogsvårdsstyrelsen och skogsvårdsbyråkratin. Dessa kräver att skog skall avverkas och att en skogsbruksplan skall upprättas. De klagande menar att anvisningarna strider mot konventionens artikel om att var och en skall få fritt förfoga över sin egendom. (Länstidningen, Östersund)

Inte lätt bli företagare

Många företagariidéer har malts ihjäl i den byråkratiska kvarnen. Den som skall starta ett nytt företag är sällan välbehandlad i djungeln av regler och paragrafer. Och vänder man sig till en myndighet för att få besked kan man vara säker på att det finns många andra myndigheter som också känner sig kallade att lägga näsan i blöt. Men hur skall man veta vilka myndigheter man bör ta kontakt med?

Men det räcker inte med att ta kontakt med rätt myndighet. Man måste också veta vilka frågor som skall ställas. Det är ju för mycket begärt att myndigheten skall veta att företagarna borde vara intresserade av det som de inte visste var reglerat också.

Ett exempel på hur det kan gå — när byråkratin krånglar — gavs nyligen i SAF-Tidningen. Det var två invandrare och äkta makar som skulle starta ett bageri i en Stockholmsförort. Kunderna var klara, kalkylerna såg fina ut, startkapital ihopsparat och banken ställde upp med ytterligare medel. En lokal förhyrdes.

Makarna gick sedan till byggnadsnämnden för att kontrollera att allt var OK. I november 1985 gav en försteinspektör hos byggnadsnämnden besked att allt såg bra ut. Det gjorde inspektören när makarna visade upp ritningar på lokalerna och de ombyggnader som planerades. Men en och en halv månad senare, när det var dags att ordna det formella byggnadstillståndet, när maskiner beställts och kontrakt skrivits på lokalen, då lät det annorlunda. Lokalen

måste förses med en sju våningar hög ventilationstrumma (lokalen låg på bottenvåningen i ett bostadshus), något som skulle kosta inemot 100 000 kronor. Alla kalkyler rasade ihop. Företagarplanerna fick skrinläggas. Sparkapitalet rann bort på förberedelsearbetet och investeringar. Hustrun hade under en tid jobbat halvtid för att förbereda företagsstarten och mannen hade sagt upp sig från jobbet. När planerna på företaget fick skrinläggas kunde han inte få tillbaka sitt gamla jobb utan blev arbetslös.

Stockholm fick ett företag mindre och en familj till som behövde socialhjälp.

Till saken hör att det var samme försteinspektör på byggnadsnämnden som i november sa att allt var i sin ordning som i december meddelade att man måste bygga den ekonomiskt orimliga ventilationsanläggningen. Han menar att han skött saken oklanderligt. Makarna frågade aldrig om ventilationen under sitt första besök. Vad han hade svarat på vid deras besök var om hygienutrymmena var i behov av åtgärd eller ej.

En perfekt byråkrat med andra ord.

Samarbete med Albanien

Jodå, Sveriges Television har tecknat ett samarbetsavtal med Albanien television. Måne en förklaring till den ideologiska inriktningen på de svenska TV-programmen? (Metallarbetaren)

Skallet mot Refaat el-Sayed

Det har blåst kring Refaat el-Sayed under så gott som hela året — mannen som av TV-rapport utsågs till "årets svensk" de sista dagarna 1985. Det etablerade affärslivet ser alltid snett på nykomlingar. De må sedan heta Anders Wall, Christer Ericsson eller Refaat el-Sayed. Men trots allt är det personer som dessa står för de väsentliga nytänkandet och nyskapandet i svenskt näringsliv.

Pressen och andra media har snabbt ställt in sig i ledet som rasat mot Refaat el-Sayed, samma media som bara för ett halvår sedan var överdrivet okritiska mot el-Sayed.

I utlandet håller man huvudet mer kallt. Både i med- och motgång. Och vi vill därför förmedla en kommentar ur Wall Street Journal, sedan det stod klart att Fermenta sålts till italienska Montedison.

"Svenskarna avskyr inte att någon blir rik. De gillar lotterier så mycket att vinnarna inte beskattas. Men vad som irriterar svenskarna är om någon blir rik på gammaldags sätt, genom att tjäna pengar... el-Sayeds imperium började falla när det avslöjades att han bluffat om akademiska meriter... men avslöjandet av misstaget gjordes av en miljöaktivist som hade något helt annat än affärsmoral i tankarna... under alla omständigheter skulle det vara löjligt att låta behandla el-Sayed som man gjorde enbart på grund av påhittade meriter... Så länge allt gick bra samlades svenskarna kring el-Sayed... den verkliga förloraren på affärerna är Sverige. el-Sayed hade byggt upp ett för landets förhållanden jättelikt företag. Hade han fått fort-

MITT FÖRSLAG INNEBÄR
ATT MAN INTEGRERAR
DAGIS OCH LEKIS.
BARNEN PLACERAS PÅ
S.K. DEKIS!



sätta hade det kunnat resultera i en starkare och mer konkurrenskraftig läkemedelsindustri... om (el-Sayed) väljer att söka nå framgång i ett annat land nu kommer de svenska socialisterna inte att ha någon annan att skylla på än sig själva."

Ytterligare ett steg

Contra har flera gånger berättat om läraren Erik Andersson, som nekades en riktig rättegång i Svea hovrätt, trots att han av Sollentuna tingsrätt, mot sitt nekande och mot juridiska sakkunnigutlåtanden, dömts till fängelse. Nu har Högsta domstolen fastställt att Svea hovrätt gjort sig skyldig till grovt rättegångsfel. Ärendet skall därmed åter tas upp i hovrätten och då räknar Erik Andersson med att för första gång få en rättvis prövning av fallet. I tingsrätten tilldelades Erik Andersson, mot sin vilja, en advokat som han menade var "kompis" med både åklagaren och domaren, och som i alla fall inte visade något intresse att ta sig an sin "klients" sak.

Tvångströja på flyget

I USA genomförde president Carter en avreglering av flyget. Det fick till följd en våldsam expansion för framförallt flyget till mindre orter. Plötsligt blev det tillåtet att öppna flyglinjer där det fanns kunder.

I Sverige lägger SAS och kommunikationsdepartementet en järnhand på alla försök att bredda flygtrafikens betydelse — inte ett handtag åt passagerarna.

Stopp blir det för flyglinjer som Västerås-Oslo (kan stora trafiken Arlanda-Oslo, Västerås-passagerarna måste först åka bil tio mil åt fel håll, till Arlanda) eller Linköping-Köpenhamn (SAS flyger från Norrköping). SAS lägger sig t o m i prissättningen hos småbolagen. Det lilla flygbolaget AMA Norvning tvingas hålla orimligt höga priser på linjen Linköping-Göteborg för att inte östgöta-passagerarna bakvägen skall smyga sig ut till utrikesnätet via Göteborg, när de borde åka med SAS från Norrköping, eller i värsta fall via Arlanda.

För att få flyga reguljärt måste man ha koncession, vilket utdelas av regeringen. Och i princip har SAS förtur till alla koncessioner. Med Linjeflyg i andra hand. Och Swedair i tredje hand. Om linjerna inte intresserar något av dessa tre bolag, alla med svenska staten som stor delägare, är det tänkbart att ett annat bolag får utnyttja koncessionen, men då bara på entreprenad åt de tre stora företagen. Lyckas det lilla bolaget riktigt bra tar något av de större företagen tillbaka "sin" koncession, som de inte själva förmådde utnyttja. I koncentrat: Är det lilla flygbolaget framgångsrikt blir det av med rättigheterna, sedan det väl tagit hand om de stora uppdragskostnaderna. Är det lilla flygbolaget mindre

framgångsrikt står det där med förlusterna. Bara om det går "lagom" bra klarar sig företaget med linjen i behåll.

Bästa exemplet på hur det kan gå för ett alltför framgångsrikt flygbolag är Syd-Aeros linje Stockholm-Trollhättan. Efter många års hårt arbete gick linjen ihop och gav överskott. Genast gick halvstatliga Swedair in och tog tillbaka "sin" koncession. Syd-Aero fick återgå till trafik på Norrköping, Oskarhamn, Västervik och Hultsfred. Och Swedair fick en pärla i sitt linjenät. Utan att anstränga sig.

Fördubblade energiskatter

På fyra år har energiskatterna fördubblats i Sverige. Under 1985 tog staten in 26 miljarder kronor på beskattning av energi. Största enskilda posten avser bensin, som stod för 12 miljarder kronor i skatteintäkter 1985. Elkraften beskattades med 7 miljarder kronor. (AB Svensk energiförsörjning)

Stämmer staten

1981 hämtades bilhandlaren Halvar Alvgård i Vimmerby till polisen. Han var misstänkt för skattefusk på miljonbelopp. Snart kunde man läsa i tidningarna att man kommit på den "störste skattefuskarern i Kalmar län". Alvgårds rörelse slogs i spillror. Myndigheterna beslagtogs hans tillgångar, och vem vill köpa en begagnad bil av en skattefuskarer?

Contra redogjorde utförligt för fallet i nr 2 1983.

Skattemyndigheternas vidare utredning visade att det inte fanns ett öre att anmärka på i Alvgårds redovisning. Men ändå hade man lyckats krossa hans rörelse och hans ekonomi.

Alvgård har försökt få ersättning för de skador han åsamkats. Med nästan ingen framgång. 5 000 kronor har han fått i ersättning för den tid han satt oskyldigt fängslad. Det är allt. Annars har "allt gått rätt till" enligt JO. JK m fl myndigheter.

Men så kan det väl inte vara i en rättsstat? Förhoppningsvis inte. Nu stämmer Alvgård staten på 3 milj kronor i skadestånd. För första gången får vi en rättslig prövning av hur långtgående övergepp från staten medborgarna tvingas acceptera utan ekonomisk gottgörelse.

Spåret i Palme-mordet som aldrig följdes upp

Redan ett par dagar efter mordet på Olof Palme fick rikspolisens ett tips om att utländska terrorister kunde ha varit del-

aktiga i mordet på statsministern. Tipset kom både genom Stockholms-polisen och genom den militära underrättelsetjänsten. Mordutredarna betraktade tipset som mycket hett.

Senare koncentrerades misstankarna mot en 39-årig man från Sovjetunionen som kommit till Stockholm i början av 1986. Han hade tidigare bott femton år i Sovjetunionen, men är född i Mellanöstern.

När han kom till Stockholm placerades han hos en medelålders sovjetisk kvinna bosatt i Stockholm. Kvinnan var välkänd av Stockholms-polisen. Mannen tillhör en kommunistisk terrororganisation, saknade inkomster och vistades i Sverige illegalt. Trots det kunde han betala 1 400 kronor i månaden för ett hyresrum. I mitten av februari försvann 39-åringen på kvällarna till city. Dessutom kom det fram att han då och då dök upp i en lägenhet i en Stockholmsförort, där hans landsmän och terroristkamrater samlades. "Gamla stan" var ett ord som ofta förekom i diskussionerna.

Omkring den 26 februari skaffade sig mannen en liten handledsväska. Det ordnade hyresvärdinnan. Väskan lämnade han sedan aldrig ifrån sig, han hade den t o m med på toaletten.

Vid tolvtiden den 28 februari lämnade han bostaden. Efter mordet på Olof Palme blev kvinnan rädd, hon kände igen sin hyresgäst på signalementet. Tre dagar senare dök mannen upp och förklarade att han varit på konferens. När polisen började undra var han befunnit sig mordnatten kunde han ordna alibi — två landsmän, som tidigare varit inblandade i ett politiskt terroråd i Stockholm ställde upp. Kort tid senare lämnade mannen hyresrummet. Under mannens säng hittades en skiss över centrala Stockholm, Sveavägen och Tunnelgatan. Det fanns en del markeringar på skissen.

När den första "fantombilden" på mannen publicerades blev hyresvärdinnan ännu mer skrämmd. Hennes tidigare hyresgäst liknade bilden.

Landsmän till mannen hade den 1 mars — dagen efter mordet — ringt till Expressen och bl a sagt "Vi har mördat Palme".

Ändå lät sig polisen nöjas med det alibi som mannen hade. Polisen inriktade sina ansträngningar på att finna "bevis" mot den uppenbarligen oskyldige 33-årige svensken. Man brydde sig inte ens om att kontrollera hans alibi — vistelsen på kafé Mon Cheri. Istället hävdade spaningsledaren Hans Holmér: "Han ljuger! Han har inget alibi! Han ljuger på en viktig punkt!" (Expressen 14 mars 1986).

Tanken att de i ett terroristdåd inblandade landsmännen till 39-åringen var de som ljög tänktes på många håll inom polisen, men spaningsledningen lade locket på och stoppade seriösa ansträngningar att leta vidare efter detta spår.

P.T.

UTLANDS-NYTT

Sydafrika tar tåten

För några år sedan införde Sverige vad vi i Contra kallat "Sydafrika-lagen". Möjligheten att häkta personer upp till tre månader utan att misstanke om brott föreligger. Nya förhandlingar skall dock hållas var fjortonde dag. Lagen används mycket ojämnt, hälften av antalet tillämpningar tycks ske i Sollentuna kronofogdedistrikt, som omfattar några av Stockholms norra förorskommuner. Norrortsborna drabbas lika godtyckligt av den svenska Sydafrika-lagen som de svarta av den sydafrikanska före bilden. Även om det skall tillstås att det än så länge är fler sydafrikaner som drabbats.

Att Sverige tagit efter Sydafrika när det gäller lagfäst rättslöshet har tydligen inte lämnat de sydafrikanska myndigheterna någon ro. Där vinnlägger man sig tydligen om att hålla sig åtminstone steget före Sverige. Därför har nyligen möjligheten att hålla folk häktade utan misstankar om brott utökats från tre till sex månader i Sydafrika. Syd-afrikanerna har med ett penndrag blivit dubbelt så hänsynslösa som svenskarna. När får vi se Sveriges motdrag?

Mest dräplig var den svenska sydafrikalagens tillämpning när det gällde smickaren Per-Olof Nilsson. Han hölls häktad tio veckor utan att misstanke om brott förelåg. När åklagaren begärde ytterligare förlängning för att fullborda tremånadersperioden gjorde han ett misstag. Han uttalade inför rätten att han misstänkte Nilsson för vissa mindre brott. Domstolen släppte då genast Nilsson. För så obetydliga brott kunde någon inte häktas. Men innan Nilsson var misstänkt gick det bra. Så fungerar den svenska Sydafrika-lagen i praktiken (Se vidare Per-Olof Nilssons egen skildring i boken *Skattesmällen*).

KGB spelar tennis

Som bekant blev Mats Wilander tidigt eliminerad i årets Grand Prix i tennis i Paris (söndagen den 1 juni). Han slogs ut av den okände (rankad som nr 80 i världsligan) sovjetiske spelaren Andrej Tjesnokov. Men Tjesnokov visade sig vara betydligt styvare på att handskas med racket än med journalister. Utan att tänka sig för började han berätta både det ena och det andra för pressens representanter. "Jag har det inte särskilt bra ekonomiskt, för av vad jag tjänar på mina matcher får jag bara behålla 20%, resten tar det sovjetiska tennisförbundet hand om. Jag skulle så gärna vilja skänka en färg-TV till min mor, med vilken jag delar en minilägenhet i Moskva, men det har jag inte råd med. Jag är intresserad av era frimärken och i morse såg jag ett som jag skulle vilja köpa genast. Men det kostade

500 francs, vem har så mycket pengar?"

KGB hörde också hans uttalanden och tog därför "hand om" honom. Tjesnokov försvann. Inte ens Larissa Savtjenko, med vilken han på måndagen skulle spela mixed, visste vart han tagit vägen. Matchdagen väntar hon på honom på banan, men han kommer först en halvtimme efter utsatt matchstart. Paret blev därmed diskvalificerat. Tjesnokov verkade tillintetgjord. När han tillfrågades om vart han tagit vägen svarade han: "Jag var på lunch". På lunch, före matchen, var? Frågorna haglar. "Jag åt lunch på det sovjetiska högkvarteret. Det kostar litet, tjugo francs, och jag var hungrig som en varg." Ingen tror honom naturligtvis.

Onsdagen den 4 juni mötte Tjesnokov den orankade fransmannen Henri Leconte. Och fick stryk i tre raka set. Från hjälte till trassa. Uppdraget utfört. Grattis KGB.

Christer Arkefors

Bojkottvapnet och Sydafrika

Vilka effekter skulle en ekonomisk bojkott mot Sydafrika få? Det är inte alls säkert att en bojkott skulle påverka Sydafrikas ekonomi negativt under de första åren, menar Stefan Mehr i Veckans Affärer. Mehr, som normalt ger uttryck för förhållandevis vänsterinriktade synpunkter, gör jämförelsen med de ekonomiska sanktionerna mot Rhodesia under Ian Smith. Det var inte sanktionerna som tvingade Smith att ge efter. Tvärtom utvecklades ekonomin i Rhodesia gynnsamt efter beslutet om sanktioner. Trots att Rhodesia var betydligt mer exportberoende än Sydafrika. Hälften av Rhodesias BNP gick på export. Hela landets oljeförbrukning importerades (Sydafrika har en betydande produktion av syntetisk olja, som tillverkas av kol).

Under de första åren efter bojkottbeslutet ökade Rhodesias BNP med 10 procent per år. 250 000 nya jobb skapades och exporten växte med 10 procent på sex år — trots bojkotten. På tio år tiofaldigades exporten av krom, exporten av socker femfaldigades, medan export av asbest, stål, koppar och kött mer än fördubblades (det väckte en viss uppmärksamhet när det avslöjades att ett OAU-möte — den afrikanska samarbetsorganisationen — undfignades med rhodesiskt kött). Av exportvarorna var det bara tobak som gick tillbaka, men tobaksexporten återhämtade sig och stabiliserades på en nivå 15 procent under det ursprungliga läget.

Rhodesia klarade bojkotten genom grannländernas hjälpsambet (det gällde inte bara Sydafrika, utan även "svarta" grannländer) och förfälskade dokument. Till saken hör att Sovjet och övriga öststater handlade

flitigt med Rhodesia trots bojkotten — och trots att de själva utåt på allt sätt buckade upp bojkotten.

Studier som gjorts vid Uppsala universitet om bojkotters verkningar pekar på att de är så gott som meningslösa när det gäller att uppnå det slutgiltiga målet, exempelvis regimens fall. Under de senaste femtio åren finns det bara två bojkottaktioner som anses ha varit framgångsrika.

Ny tjeckisk exilorganisation

I Ellwangen i Västtyskland bildades för en tid sedan en exiltjeckisk paraplyorganisation, Czech World Union. Den omfattar ett sextio-tal tjeckiska exilorganisationer runt om i världen och arbetar på en ideologisk grundval som svarar mot den förre tjeckoslovakiske presidentens Tomas Garrigue Masaryk (1850-1937) idéer. CWU arbetar för frihet åt Tjeckoslovakien och ett politiskt och ekonomiskt enat Europa.

Socialistisk privatisering

I Spanien är en privatisering av statliga företag från Franco-tiden i full gång. Det är den socialistiske premiärministern Felipe Gonzalez som säljer ut det som militärdiktatorn och falangisten Francisco Franco en gång socialiserade. Bl a har spanska staten sålt bilföretaget SEAT till Volkswagen, och även den stora resebyrå Viaje Marsans har sålts ut.

Franco var uppenbarligen mer renlärig socialist än Gonzalez, men så har det ju också ofta framhållits att Franco-diktaturen hade lånat många ideologiska drag från nationalsocialisterna i Tyskland.

Miskito-indianerna deporterade igen

Den internationella kritiken mot Nicaraguas regering för att den låtit deportera Miskito-indianerna i nordöstra Nicaragua blev till slut så hård att sandinistregeringen gav efter. Under stort PR-pådrag tilläts miskito-indianerna att flytta tillbaka till sina gamla byar. Men kosmetiken i den åtgärden föll snart av.

I maj genomfördes en andra deportation av miskito-indianerna. Åter tvangs de lämna sina gamla byar och placerades i läger under sandinisternas kontroll. Därmed slogs de traditionella försörjningsmöjligheterna återigen sönder, innan de ännu hunnit återupprättas. (The Economist, London)

Meningslösa subventioner

Att statliga subventioner är skadliga är inte svårt att inse. Men ofta är det åtminstone någon — mottagaren av subventionerna — som tjänar på dem. På jordbruksområdet tycks inte ens subventionsmottagarna tjäna på saken. Enligt siffror

som publicerats i den brittiska tidskriften *The Economist*. En jämförelse mellan olika länder visar att i de länder där subventionerna är små har jordbrukarna nästan lika höga inkomster som industriarbetarna. Men i länder där subventionerna till jordbruket är stora (t ex Sverige och Japan) ligger jordbrukarnas inkomster långt under industriarbetarnas.



Armando Valladares på besök

Den kubanske poeten Armando Valladares, som hösten 1982 släpptes efter 22 år i Castros fängelser, besökte för en tid sedan Sverige och Norge.

I Norge träffade han bl a dåvarande utrikesminister Svend Stray, stortingspresidenten Odvar Nordli (tidigare statsminister) och medlemmar i Stortinget.

Valladares sa efter mötet med Stray att bara det faktum att Stray mötte Valladares var en officiell demonstration att den norska regeringen tar avstånd från Castro-regimens upprepade brott mot de mänskliga rättigheterna (inget besök hos Sten Andersson i Sverige).

Under Norge-besöket togs frågan om hans bakgrund upp. Norsk-Cubansk Forening, en norsk Castro-vänlig organisation, hävdade att Valladares arbetat i Batistas tortyrpolis och att han var "kontrarevolutionär terrorist" efter revolutionen. På en presskonferens avvisade ordföranden i norska Amnesty anklagelserna. Amnesty hade granskat Valladares bakgrund noga innan man adopterade honom som samvetsfånge 1975. Som bekant adopterar Amnesty inte fångar som själva har använt eller uppmanat till användning av våld.

Armando Valladares bor idag i Madrid i Spanien, där han leder en kommitté som arbetar för mänskliga rättigheter på Kuba. Tillsammans med ryssen Vladimir Bukovskij tog han 1983 initiativ till upprättandet av *Resistance International* — en organisation med högkvarter i Paris som stöds av bl a Winston S. Churchill, Robert Conquest och Fernando Arrabal.

En stor intervju med Valladares fanns i *Contra* nr 5 1983.

Joachim Bamrud

BREV TILL CONTRA

I den för övrigt utmärkta artikeln *Kapitalismens filosofi* av Henrik Unné i *Contra* nr 1 1986 finns några meningar som torde vara diskutabla, nämligen:

"Under kapitalismen är den enskilda människan inte en varelse som skall offras åt något påstått 'högre ändamål' som Gud eller Fosterlandet eller Folket eller den Ariska rasen eller Världsproletariatet eller Samhället. Den enskildes liv är ett unikt värde och ingen har skyldighet att offra det åt andra. Människan är inte till för att tjäna sina medmänniskor. Detta är förstas den raka motsatsen till kollektivismens människosyn. Kollektivismens människosyn är endast lämplig för kannibaler, inte för civiliserade människor."

Den första meningen i citatet härovan kan man visserligen instämma i, så till vida som det givetvis inte är riktigt att en enskild människa skall offras av andra, av enskilda medmänniskor eller av kollektivet. Däremot måste mot den andra meningen i citatet sägas att det visst kan vara en enskild människas moraliska plikt att offra sig själv inte åt men för andra.

Man studsar inför påståendet att "människor är inte till för att tjäna sina medmänniskor." Konsekvensen av detta är ju att var och en är till bara för sin egen skull

utan några skyldigheter vare sig mot samhället, hela mänskligheten eller enskilda medmänniskor. Detta leder till en egoism och ett hänsynslöst förtryck av de svagare, som väl kan mäta sig med de röda tsarernas. En "kapitalism" av det slaget blir den allra förträffligaste måltavla för just den socialism, som säger sig föra de svagas och fattigas talan mot de rika och mäktiga. Frågan är, om inte den svarta, bruna eller blå diktaturen har samma rot som den röda, nämligen den mänskliga egoismen och maktlystnaden.

Den rätta medicinen mot socialismen i alla dess olika varianter är nog inte den sortens kapitalism — redan termen "kapitalism" tycker jag luktar illa — utan den sant kristna människosynen, som räknar med varje människas unika och oändliga värde såsom av Gud skapad evighetsvarelse och som tar sig uttryck i en sann, frivillig, generös medmänsklighet eller människokärlek, vilken inte utnyttjar andra människor utan tvärtom med glädje offrar sig själv för dem. Männe inte en egoistisk kapitalism och en klasshatande socialism i själva verket båda är sprungna ur en och samma rot: egoismen eller själviskheten, högmodet och avunden, som är två olika sidor av en och samma sak, själviskheten.

G A Danell



Bara tandtrollen trivs i etableringskontrollens Sverige!

Mer om Röda hjälpens hemligheter

I förra numret av *Contra* berättade Jüri Lina om Röda hjälpen. Här fortsätter redogörelsen för den organisationen — och den märkliga "Internationella motståndsfederationen".

Eftersom alla kommunister först och främst måste vara internationalister, spelade det egentligen ingen roll var man genomförde "revolutioner". På grund av "Röda hjälpens" framgångsrika verksamhet i Kina planerade Komintern att organisera en ny "revolution" just där. Man hoppades att det inte skulle bli ett sådant fiasko som senast i Estland.

Redan i förväg skickade Moskva många militära och politiska rådgivare till Kina, bland andra esten Karl Säre, som hade fått sin politiska utbildning i Leningrad och till på köpet hade något kinesiskt i utseendet. Agenterna Janis Straujans, Ho Chi Minh (alias Nguyen Tat Thanh, alias Nguyen Ai Quoc) och andra började sin undergrävande verksamhet redan år 1924. Ho Chi Minh bildade i Guangzhou Vietnamesiska revolutionära ungdomsligan (Röda hjälpen).

Sovjet-Estlands encyklopedi: "Nationella revolutionsarmén (organiserades och verkade med hjälp av rådgivarna från Sovjetunionen) trängde in i centrala och östra Kina (Shanghai, Nanking och andra städer) i mars 1927 under upproret, som påbörjades den 9 juli 1926" (band 3, ss 27-28).

Men i juli 1927 kunde antikommunistiska krafter störta den sista bolsjevikregimen i Wuhan. Kommunistpartiet fick gå under jorden. Många sovjetiska agenter (bland andra Karl Säre) fängslades, men många lyckades också fly från Kina. Men nya krafter kom i stället och redan den 1 augusti 1927 försökte kommunisterna med hjälp av Kominterns och "Röda hjälpens" funktionärer ta makten i Nanchang, sedan i Hunan och den 11-13 december i Guangzhou (Kanton) i Guangdong-provinsen, men misslyckades.

Alla dessa terrordåd kallades för andra revolutionära inbördeskriget. Därför talades på MOPR:s andra allunionella konferens i mars 1928 om att man måste stärka intresset för Öst, framförallt för Kina. Man beslöt att betydligt öka stödet till de kinesiska "revolutionärerna". Jelena Stasova medgav i sitt tal att det var kommunisterna, som ledde de olika kuppöversöken i Kina.

I elva provinser lyckades man slutligen

införa den kommunistiska diktaturen under åren 1927-1930. Man grundade till och med en Röd armé. Hundratusentals motståndare miste livet.

Att allt i Kina gick relativt bra berodde på en man, som blev liberal marxist 1905. Han hette Sun Yatsen (alias Sun Zhongshan eller Sun Wen). Han blev terrorist redan år 1895 och genomförde tio större aktioner, som kallades för uppror. Under den borgerliga Xinhai-revolutionen (1911-13) utropades i Nanking Republiken Kina den 1 januari 1912. Sun Yatsen, som hade återvänt från exil i Japan, valdes till provisorisk president. Men när den kejsrliche generalen och

premiärministern Yuan Shikai avsatte kejsaren den 12 februari 1912 för att själv ta makten, fick även Sun Yatsen avgå som president. År 1917 lyckades Sun Yatsen gripa makten i Guangdong-provinsen, vars huvudstad är Kanton. Hans mål var att socialisera revolutionen. Men eftersom hans ställning var osäker, förlorade han makten 1918. För att återta en mäktig position i Guangdong slöt han ett fördrag med Sovjet-Ryssland i januari 1923 och började samarbeta med Komintern och *Röda hjälpen*. Enligt Sovjet-Estlands encyklopedi skickade Moskva till Kanton vapen och en mängd rådgivare. Redan i februari 1923 kunde han



Sun Yatsen kunde bilda den första marxistiska regeringen i Kina i februari 1923. Hans styre blev allt mer influerat av Sovjet. Men efterträdaren Chiang Kai-shek intog en helt annan, fastare hållning. Bilden visar Sun Yatsen.

i provinsen Guangdong bilda en revolutionär regering. De sovjetiska rådgivarna tog över eller "reformerade" (enligt sovjetiska encyklopedier) det liberala Guomindangpartiet (grundat av Sun Yatsen 1921) under åren 1923-24. Med hjälp av rådgivaren Michail Borodin, en Komintern-agent som också arbetade för *Röda hjälpen* och den kinesiske kommunisten Li Dazhao, blev provinsen en viktig bas för kommunismen i Kina. Redan år 1924 började Sun Yatsen samarbeta med kinesiska kommunistpartiet (grundat år 1921) och organiserade med det en gemensam socialistfront, trots att kommunistpartiet då hade endast 750 medlemmar. Även samarbetet med Sovjetunionen blev allt djupare. Just därför var det så lätt att införa kommunismen i några delar av Kina redan på 1920- och 1930-talet. Numera finns i Peking ett institut uppkallat efter Sun Yatsen.

Efter Sun Yatsens död i mars 1925 verkade Stalins bästa rådgivare Michail Borodin, Ho Chi Minh, Vassilij Blücher och andra åt Chiang Kaishek eller Chan Kaishi (alias Jiang Jieshi), som var befälhavare för den revolutionära kommunistarmén. Men han började så småningom genomskåda sovjetkommunisternas verkliga planer. Ledande bolsjevikerna deklarerade redan den 1 juli 1925 att de hade en revolutionär regering för hela Kina. Chiang Kaishek blev anti-kommunist och den 12 april 1927 lyckades han i Nanking med varnande ord ta kontrollen över Guomindangpartiet, som blev ett konservativt och antikommunistiskt forum i Kina fram till 1949, då kommunisterna med hjälp av Sovjetunionen störtade Guomindang på fastlandet (idag finns partiet kvar på Taiwan). I Moskva blev namnet Chiang Kaishek synonym till förrädare.

År 1931 utropade kommunisterna i Ruijin arbetarnas och böndernas kinesiska republik, där Mao Zedong blev ordförande i centrala exekutivkommittén. Men år 1933 lyckades Chiang Kaisheks Guomindang och dess regering krossa kommunisternas centrum vid gränsen mellan provinserna Jiangxi och Fujian. Våren 1937 grundades dock en ny kommunistisk bas vid gränsen mellan provinserna Shenxi och Gansu. I juli 1937 invaderade den japanska armén Kina och kunde tvinga kommunisterna till reträtt.

Till Stockholm

Emellertid släpptes Karl Säre ur fängelset och han återvände till Moskva. Men år 1933 skickades han av Komintern och "Röda hjälpen" till Köpenhamn, där man hade grundat Estniska kommunistpartiets centralkommittés organisatoriska byrå. Där publicerades även tidskriften *Kommunist* på estniska och smugglades till Estland. Kuriren hette Paul Eltermann.

En sovjetisk agent, Voldemar Tuberk, greps i Tallinns hamn i augusti 1935, då han försökte resa med båten *Vasa* till Sverige. Han hade ett österrikiskt pass utställt på

Otto Lipke med sig. Komintern misstänkte därför att Paul Eltermann arbetade åt den estniska polisen. Kominterns dom blev hård som alltid! Våren 1936 avrättade K. Säre, J. Meerits och Vakapea honom på ön Amager i Köpenhamn.

Efter mordet år 1936 flyttade K. Säre och J. Meerits sin byrå till Stockholm, där de togs om hand som "antifascistiska flyktingar" av svenska "Röda hjälpen". I Stockholm fortsatte båda sin verksamhet.

När kommunisterna i Estland fick amnesti i maj 1938 reste även Karl Säre och J. Meerits dit. År 1940 utnämnde Stalin Säre till förstesekreterare för centralkommittén i Estlands kommunistparti. I juni 1940 ockuperade sovjetiska trupper Estland, Lettland och Litauen. Men när tyskarna kom, lyckades de hösten 1941 i Tallinn fånga Karl Säre, som berättade allt om sina brott. År 1943 organiserade tyskarna i Köpenhamn en rättegång mot J. Meerits och K. Säre. J. Meerits fick livstids fängelse, men K. Säre släpptes för att samarbeta och började i Schleswig-Holstein arbeta åt Gestapo.

Under andra världskriget verkade "Röda hjälpen" mycket aktivt, enligt Avrus skrift, (s 81). Men dess verksamhet var naturligtvis illegal. Exekutivkommittén upphörde dock under kriget, 1941. Dess siste ordförande var Wilhelm Pieck under åren 1933-41.

Den 12-13 februari 1948 beslöt "Röda hjälpen" centralkommitté att den sovjetiska sektionen (MOPR) skulle avsluta all verksamhet (Källa: Avrus). Under 25 år (1922-1947) hade man enbart i Sovjet samlat in 390 miljoner rubel (Avrus).

Det finns flera sovjetiska artiklar och böcker, som handlar om MOPR (av S. Mogiljovskij, V. Stalnyi, L. Sjorochov, D. Sjarlanov osv).

Latinamerika

Efter Andra världskriget har *Röda hjälpen* särskilt satsat på Latinamerika, eftersom man inte ville misslyckas där som man gjorde i Chile under åren 1931-32. I juni 1932 utropades den socialistiska republiken Chile. Lyckligtvis störtades den redan en månad senare. Uppgifter om detta förekommer i boken *Leninismen och den nationella befrielseströrelsen* av Georgij Kim och Arkadij Kaufman, Tallinn 1971, s 64. Organisationen har flera gånger försökt upprepa sina gamla knep på ett skickligare sätt i modern tid.

I juli och september-oktober 1968 organiserade KGB tillsammans med *Röda hjälpen* våldaktioner i Ciudad de México för att omöjliggöra olympiaden i staden. Inblandade var kommunisternas ungdomsförbund, Institutet för mexikanskt-sovjetiskt kulturutbyte och MAR (Movimiento de Acción Revolucionario) — en sidogren av *Röda hjälpen*. Försöket misslyckades. Men senare förberedde den sovjetiska ambassaden en sammansvärjning för att omstörta regeringen i Mexiko — en plan som misslyckades. Bakom denna operation stod KGB-mannen Oleg Netjiporenko. I februari-mars 1971 avslöjades dessa planer, ledningen för MAR arresterades. Den 12 mars informerades regeringen av säkerhetspolisen. Den 17 mars krävde Mexiko att fem sovjetiska "diplomater", som var inblandade i operationen, bl a Oleg Netjiporenko, måste lämna landet.

I juli samma år misslyckades en prosovjetisk kupp i Sudan i Afrika (hundratals sovjetiska "tekniker" och Moskvas ambassadör utvisades). I Chile höll Sovjet på att ta över landet 1970-73, i Turkiet 1977-80.



I Chile skaffade sig kommunisterna starkt inflytande under Allende. I augusti 1973 förklarade det chilenska parlamentet Allendes regim olaglig. Men de demokratiska krafterna hann aldrig avsätta Allende innan den nuvarande militärjuntan grep makten.

Moskvas aktioner har fortsatt även under den senaste tiden. I februari 1982 stod *Röda hjälpen* bakom upprorsförsöket i Portugal, som man teg ihjäl i Sverige.

På Kuba kunde man hjälpa Fidel Castro till makten i januari 1959, liksom det i Nicaragua gick bra för "Röda hjälpen" att backa upp sandinisterna så att marxister kunde ta över 1979. En terrorregim där ersattes med en annan — ännu grymmare och slugare. Precis som i Sovjetryssland och på Kuba lät man i Nicaragua stegvis avskaffa alla mänskliga rättigheter, militarisera landet och börja förinta oppositionen.

Los Angeles Times publicerade den 19 september 1985 följande uppgifter: "En nicaraguansk avhoppare, Alvaro J. Baldizo Aviles, säger att myndigheterna i hemlighet har dödat tusentals misstänkta motståndare individuellt eller i massavrättningar. Han uppgav vid en presskonferens arrangerad av amerikanska utrikesdepartementet att han hade kännedom om avrättningarna, eftersom han var medlem av en undersökningskommission, knuten till inrikesministeriet, den myndighet som kontrollerar säkerhetsstyrkorna."

"Röda hjälpen" har i Nicaragua fått viktiga baser. Där finns PLO, IRA, baskiska separatister från ETA och "Röda brigaderna", enligt BBC (21 september 1985). Men även terroristorganisationen M-19 i Colombia har fått utbildning, sovjetiska vapen och ekonomisk hjälp i Nicaragua. Enligt den colombianska tidningen *El Tiempo* (20 december 1985) deltog tre underrättelseagenter från Nicaragua i en storoperation den 6-7 november 1985 (medan man i Managua firade minnet av oktoberkuppen i Petrograd 1917), då M-19 ockuperade Justitiepalatset i Bogotá i Colombia. Tidningen publicerade bilder på dessa tre röda hjälpare. Dessutom fanns ytterligare fem agenter med i planeringen. I operationen, som varade i 28 timmar, dödade 115 personer, varav 40 kommunister och hjälften av Högsta domstolens ledamöter. Voice of America avslöjade den 21 december 1985 Nicaraguas roll i terroraktioner mot andra länder. I Sverige publicerade bara Svenska Dagbladet två dagar senare några intetslagande rader om skandalen i Colombia.

Det senaste land där Röda hjälpen-stödda kommunistgrupper grep makten är Surinam i Sydamerika (december 1982). Försöket på Grenada den 19 oktober 1983 misslyckades när USA störtade Grenadas marxistiska extremister den 25 oktober. Just nu försöker *Röda hjälpen* ta över El Salvador, Costa Rica och Chile.

Afghanistan

Även i Afghanistan lyckades Moskva i början relativt bra. "Röda hjälpen" kunde på 1970-talet infiltrera alla viktigare institutioner och slutligen ta över makten. Redan Lenin hade rekommenderat Afghanistan att

välja Rysslands väg. Men det blev problem i Afghanistan för Kreml, eftersom motståndet växte och sovjetiska armén med Spetsnaz-trupper i spetsen fick invadera landet den 27 december 1979 för att ge "broderlig hjälp" och försvara "revolutionens framgångar". Det har kostat över en miljon afghaner livet och drivit miljontals på flykt hemifrån.

Men det spelar ingen roll för makt-havarna i Kreml, frivilligt avstår de aldrig från sitt mål — världsherravälde. Vill Sovjet ha krig? Nej! Moskva vill helst underkiva andra länder utan att avlossa ett enda skott. Just därför finns "Röda hjälpen" — det största hotet mot världsfreden och människor av god vilja. Det pågår ett hemligt krig på liv och död. Vem vinner detta krig? Det beror helt på oss alla i Väst! Moskva skulle få sitt värsta problem hittills om vi gjorde motstånd. Gör vi det? Eller går vi fredsörelsens ärendet?

Man har i Moskva utbildat tusentals agenter som studenter. De har senare hjälpt till att förslava folk i Afrika (Angola, Etiopien osv). Nu pågår motsvarande kamp i Sydafrika.

Redan 1946 och 1958 planerade Sovjet statskupper i Sydafrika. Båda försöken avslöjades.

Grekland

I slutet av maj 1985 hoppade GRU-mannen Sergej Bohan, som arbetade som förstesekreterare vid sovjetiska ambassaden i Aten av. Den 10 juli 1985 meddelade USA att S. Bohan begärt politisk asyl där.

Bohan avslöjade att han var en av dem som år 1975 hade skickats av GRU till Grekland med uppdrag att störta militärregeringen där och tvinga landet in i "socialistlägret". Man skulle utnyttja missnöjet och underblåsa hat mot Väst och särskilt USA. Men Sovjet misslyckades ändå. "Röda hjälpen" kunde inte genomföra planen. Därför kallades Bohan hem igen år 1978.

År 1982 ansåg man i Moskva att det fanns bättre möjligheter för en ny och effektivare aktion i Grekland. Därför sändes Sergej Bohan åter till Aten, där han och andra agenter samarbetade i största vänlighet med den socialistiska regeringen i Grekland. Den kräver redan att USA skall avveckla sina baser på Balkan. Bohans avslöjanden var mycket olämpliga för Papandreou och skadade hans regering ganska allvarligt.

Bohan berättade också hur KGB och GRU manipulerar olika fredsorganisationer. Allting görs enligt Lenins tes: massornas kamp för fred hjälper kommunisterna till makten!

Han berättade att Sovjet har organiserat ett nät av terroristorganisationer i alla västeuropeiska länder. Det sovjetiska målet är att slita igång terrorkrig på olika håll, enligt Sergej Bohan. I maj 1985 fick han nog av denna motbudande verksamhet (*Free Estonian Word*, 18 juli 1985).

Andra källor bekräftar att "Röda hjälpen" intensifierat sina aktioner, särskilt i Grekland

och Sverige — länder som så småningom måste falla i Sovjetunionens hand. I Grekland är Papandreou och här var Palme behjälplig. Den 13 september 1985 sade Olof Palme till den ryske avhoppade filmregissören Andrej Tarkovskij, när de båda möttes på Rosenbad bl a "Både Sovjet och Sverige kämpar för samma mål: fred och nedrustning!" Det är en deklaration som inte går att misstolka. Jag, som var tolk, fick översätta även den meningen för Tarkovskij, som höll masken.

Alla sovjetiska inflytandeagenter har blivit aktivare i år. Genom sina språkrör låter de sprida otroliga lögnar, allt för att lugna Västvärlden. Också Disa Hästad spred i "positiv anda" i Dagens Nyheters spalter (11 januari 1986) den sovjetiske tyrannens Gorbatjov lugnande ord om att världskommunismens dagar är förbi. Men i Sovjet finns fortfarande kvar gatuparoller: "Kommunismen är mänsklighetens ljusa framtid!". Samtidigt berättar avhoppare om hur samme Gorbatjov intensifierar den undergrävande verksamheten i Väst. Ansvaret för den förberedande uppmjukningen av Sverige bär ambassadören Boris Pankin, erfaren KGB-överste och expert på desinformation.

Det är samme Boris Pankin, som år 1981 ledde stödkampanjen som hjälpte Papandreou till makten i Grekland. Det var också han som med sovjetiska pengar startade en "borgerlig" kvällstidning *Ethnos*, som alljämt sprider desinformation.

Brottslingar i Väst

För att understödja "Röda hjälpen" aktioner har Sovjet i hemlighet byggt upp en mäktig förbrytarmaffia i Väst, bl a i Sverige. Ansvarig för denna verksamhet, är enligt avhoppare också KGB och dess chef för specialoperationer utomlands — Filipp Denisovitj Bobkov. Hans direktiv bl a till Sverige förmedlas av sonen Sergej Bobkov, som ofta besöker Stockholm.

En av huvudplanerna för olika aktioner i Skandinavien är generalmajor i KGB, Gennadij Titov, som är expert på Sverige och andra skandinaviska länder. Gennadij Titov samarbetade med den norske storspionen Arne Treholt. Då var Titov ännu överste. Titov är även handledare åt inflytandeagenter.

Maffian driver också affärsverksamhet i mycket stor skala. I Stockholms centrum håller den på att med hjälp av bulvaner ta över alltfler butiker, kaféer och bolag, som ägs av ryssar, bulgarer, polacker osv. Sovjetambassaden är särskilt intresserad av Gallerian och Hötorghallen. En sådan bulgarisk "ägare" har mycket skumma kontakter med den bulgariska ambassaden, som också är inblandad i den kriminella verksamheten. Precis som Moskva skickar även Sofia professionella brottslingar till Sverige och andra västländer.

Först och främst sysslar Bulgarien med narkotikasmuggling till Väst. Ledaren för

den bulgariska maffian i Sverige heter Boris. Enligt vissa källor är han beväpnad. Han uppger råna butiker. Han har även kontakter med den sovjetiska maffian genom tjuvar och prostituerade ryska kvinnor.

Den sovjetiska maffian arrangerar också skenäktenskap mellan svenskar och sovjetiska medborgare, som sedan i Väst börjar agera antingen för maffian och "Röda hjälpen" eller ryska underrättelsetjänsten. Hösten 1985 sökte maffialedaren A i Stockholm hundratals svenska flickor, som mot 15 000-20 000 kronor kunde gifta sig med professionella brottslingar i Sovjetunionen. Även män söktes för prostituerade ryskor. Falu-Kuriren intervjuade i början av januari 1986 en av dessa ryska kvinnor, som erkände att hon utnyttjats som kurir av underrättelsetjänsten för att smugla "väskor och annat bagage" vid resor till Sovjet. En del av dessa flickor har knutit kontakter med svenska militärer, även i norra delen av landet.

Maffiamedlemmar har också erbjudit sin skicklighet för verkliga flyktingar: de skulle få alla önskvärda varor endast för halva priset. . . .

Flera ligamedlemmar har haft anknytning till den sovjetiska propagandaklubben *Privet*, som låg på Arkadvägen 1 i Johanneshov, men efter artiklar i *Contra* i vintras gick under jorden och idag saknar lokaler. *Privet*, som officiellt har 150 medlemmar, sysslar huvudsakligen med undergrävande verksamhet och vodkafester och står under sovjetiska ambassadens kontroll. Klubbbesökarna har försökt sälja stulna varor för halva priset. Intressant är att *Privet* får statligt stöd från Stockholms invandrarnämnd. År 1985 fick den tvivelaktiga klubben 28 985 kronor. Iris Ohlson vid Invandrarförvaltningen ansåg, när jag talade med henne i telefon den 10 mars i år, att *Privet* var mer berättigat att få bidrag än Estniska kultursamfundet, som hela tiden vägrats stöd.

Kämpa för Kreml

Kommunistmaffian verkar i alla viktigare länder: i USA, Kanada, Finland, Danmark, Belgien, Västtyskland, Italien, Frankrike och Schweiz. I *Zeit Bild* nr 22 1985, en schweizisk tidskrift, hävdade en östflykting att det finns "organiserade smuggelligor som i maskopi med kommunistiska regimer översvämmar Schweiz".

Dessutom är utbildade terrorister redan utplacerade i olika länder. De väntar bara på en signal från Kreml. Enligt den holländska militärpolitiska tidskriften *Stavast* finns enbart i Sverige cirka 8 000 sådana personer (december 1984).

Kommunistpartiets diktatoriska makt drabbar alla individer i Sovjetunionen, där man också försöker skapa en lydig atmosfär. Redan som barn uppfostras medborgarna med absolut plikttröbet gentemot kommunistpartiet. En hjärntvättad sovjetfunktionär måste alltid och överallt kämpa för Kremls

intressen, var han än hamnar. En typisk företeelse är kulturlivet, som också måste påverka och uppfostra ungdomarna i viss riktning.

En ungdomsroman av denna klassiska typ med spännande science-fiction-inriktning är *Aelita* av Aleksej Tolstoj. Den utkom redan år 1922 och speglar helt och hållet röda hjälparnas attityd mot andra samhällsformer, den fullständiga bristen på respekt för vanor och livsstil hos främmande folk. Romanen beskriver hur de första sovjetmedborgarna kommer till Mars. Följande stycke ur boken är karaktäristiskt för innehållet:

"Gusev sade: 'Men jag anser att eftersom vi redan är här som de första människorna, så är Mars vår planet nu, sovjetisk alltså. Vi måste få ett bevis på detta.'

"Gusev drog åt remmen, ryckte på axlarna, knep listigt ihop ögonen. 'Det är svårt, tror jag: det finns ju bara vi två här. Men det är nödvändigt att de ger oss ett papper om att de vill ansluta sig till Sovjetryssland. Frivilligt kommer de naturligtvis inte att ge ett sådant dokument, men ni säg ju själv vilken ordning de har här på Mars. I sådana saker låter jag mig inte luras.'

"'Tänker ni organisera en revolution?' frågade Loss.

"'Det är svårt att säga, vi får se. Men hur skall vi annars återvända till Petrograd? Skall en torkad spindel bli det enda vi har med oss tillbaka som trofé? Nej, när vi återvänt måste vi kunna visa upp ett papper: se — så här genomförde planeten Mars anslutning till Sovjetryssland. Och då börjar man reagera i Europa. Enbart guld finns här i stora lass, som ni själv ser. Så är det med den saken. . . .'" (Tallinn 1958, ss 315-316)

Här behövs inga fler kommentarer.

Motståndskämparna

Det är dags för det svenska folket att bli politiskt vuxet, innan det är för sent. "Röda hjälpen" har påbörjat en infiltration i Sverige. Och fredsrörelsen bara gynnar denna process. Man kan mogna också genom att studera kommunismens historia, som till och med borgarna känner dåligt (särskilt Centrums ungdomsförbund, CUF), som blivit "politiska meloner" — gröna utanpå,

men röda inuti. Sedan borde man lätt förstå att "Röda hjälpen" ingenting är att leka med.

Som ersättning för *Mezhrabpoms* förberedande verksamhet, som upphörde 1935, bildade Sovjetunionen den 3 juli 1951 i det då ockuperade Wien en ny halvlegal och effektivare organisation, *Den internationella motståndsfederationen* (Fédération Internationale des Résistants, FIR). Enligt *Stora Sovjetencyklopedin* hade organisationen 1972 över fem miljoner medlemmar i Österrike, Danmark, Spanien, Italien, Luxemburg, Holland, Norge, Frankrike, Västtyskland och Väst-Berlin. Högkvarteret ligger i Wien. Enligt färskare sovjetiska källor finns FIR idag redan i sju andra länder.

Organisationens mål är att förbereda kommunistiska diktaturer i hela världen. Samarbete med andra organisationer (som "Röda hjälpen") förekommer. FIR publicerar en tidskrift på tyska och franska (*Widerstandskämpfer* respektive *Résistance Unie*). Organisationens maktapparat är ett sekretariat, ledaren kallas president. FIR styrs av Sovjet, som är viktigaste medlemsland. Men allt detta är en helt annan allvarlig historia, som också mycket få experter på kommunism har någon aning om.

Man kan bara nämna att en av FIR:s senaste aktioner var ett propagandistiskt uttalande för att stödja FN:s beslut om 1986 som det internationella fredsåret och en ny början på avspänningen. FIR stödjer alla sovjetiska förslag och "fredsinitiativ". Detta bevisar ännu en gång att organisationen, som leds av italienaren A. Banfri, är helt kommunistisk.

"Röda hjälpens" hemligheter är skrämmande, men lärorika att studera! Den spansk-amerikanske filosofen George Santayana har framhållit: "Den som glömmet historien riskerar att få uppleva den igen". Därför får man inte glömma kamrat Dombals ord vid Marchlewskis begravning i Moskva: "MOPR är en organisation som underlättar för proletariatet att uppnå sitt mål". (Clara Zeikin: *Det tioåriga MOPR*, Moskva 1932, s 10).

Det finns alltså gott om material om röda hjälparnas listiga metoder. Men den västerländska pressen bara tiger.

Jüri Lina

(Annons)

KOMMUNISTERNAS HELIGA KRIG

En ny avslöjande bok av Jüri Lina. Boken presenterar den osminkade sanningen om den sovjetiska konspirationsorganisationen *Internationella Röda Hjälpen*, dess historia och taktik. En bok som talar klarspråk om den kommunistiska faran — om det heliga kriget för kommunismen som började i september 1920. Många överraskande fakta, okända även för historiker. Sällsynta dokument och bilder!

Beställ boken genom att betala in 75 kronor på postgiro 456 99 88-1, Jüri Lina.

Friheten i SVERIGE =

- den nya folkrörelsen

— Sverige är fortfarande ett frihetsland jämfört med många andra länder i världen. Men samtidigt är det svenska samhället ovanligt likriktat i många avseenden. Och en rad medborgerliga fri- och rättigheter kan naggas ytterligare i kanten, om inte fler människor reagerar.

Så säger författaren Andres Küng, ordförande för den nya rörelsen "Friheten i Sverige". Den ska enligt sina stadgar bli "en rörelse över alla block- och partigränser för att slå vakt om enskilda människors valfrihet och rättssäkerhet."

"Allt fler människor i dagens Sverige upplever inte längre valfrihet och rättssäkerhet som självklara begrepp i sitt liv," förklarade *Friheten i Sverige* i sitt första upprop. "Det har vuxit fram ett politiskt förmynderi över oss medborgare. Det bygger ytterst på bristande förtroende för enskilda människors goda vilja."

I uppropet gavs en rad exempel på onödiga ingrepp och övergrepp. Alltifrån kollektivanslutning av människor till ett politiskt parti och de kollektiva löntagarfonderna till likriktning av barnomsorg och utbildning, den smygande socialiseringen av bostadsmarknaden, monopolet på rikstäckande radio/TV och försöken till toppstyrning av nya medier samt en växande rättsosäkerhet genom godtyckliga generalklausuler, svepande ramlagar och omvända bevisbördor. Vidare samkörningen av stora dataregister och den alltför omfattande användningen av personnummer.

— Visst kan personnummer vara praktiska ibland, men ofta används de in absurdum. Som när en bekant till min hustru hämtades av polis vid Malmö central, därför att hon vägrat att fylla i personnumret på sitt månadskort. Han tyckte att det räckte med namnet. Visst räckte det, men hur många

hade i en sådan situation vågat stå på sig när polisen kom och hämtade er. Civilkurage är ju knappast någon utmärkande egenskap

hos de flesta svenskar! Men vi behöver nog lite bråkigare och motsträvigare svenskar i framtiden!

Komplement till partierna

Du som är partipolitiskt engagerad (Andres Küng är medlem i folkpartiets partistyrelse), tycker Du inte att det räcker med de politiska partierna — varför behövs en organisation utanför dem?

— Jag har sagt och skrivit det förut, men det kanske tål att upprepas. Visst driver också partierna frihetsfrågor mer eller mindre starkt. Men vi menar allvar med att vi vill "skapa en folkrörelse över alla block- och partigränser för att slå vakt om enskilda människors frihet och rättssäkerhet." Vår erfarenhet är att det finns en hel del socialdemokrater



Paul-Anders Paulson, som arbetar vid kansliet, och ordföranden Andres Küng vid "Frihetens i Sverige" drömmöte. Andres Küng fick *Contras* frihetspris 1984.

som ogillar kollektivanslutningen, är skeptiska mot kollektiva löntagarfonder samt kan tänka sig ökad valfrihet, inte bara inom den offentliga sektorn utan också mellan offentlig och privat sektor, men som inte är beredda att gå med i något borgerligt parti. Det finns också en hel del borgerligt sinnade människor som blev besvikna över att de borgerliga partierna inte gjorde mer för enskilda människors valfrihet och rättssäkerhet under de borgerliga regeringsåren och som därför inte heller vill vara med i något av de icke-socialistiska partierna — ännu mindre i något av de socialistiska partierna. De är hjärtligt välkomna i *Friheten i Sverige*. Vi behöver deras erfarenheter och förslag och kanske kan vi ge en och annan rådgång i ryggen att sprida sitt frihetsbudskap också inom socialdemokratien om de är med i det partiet. För Sveriges framtid är det viktigt att rättssäkerhets- och frihetsfrågorna får starkare fotfäste inom alla partier!

Så Ditt engagemang inom Friheten i Sverige är inte uttryck för något missnöje med Folkpartiet?

— Nej, inte alls. Jag var visserligen kritisk mot att Folkpartiet och de båda andra icke-socialistiska partierna "lekte mini-sosser" under de borgerliga regeringsåren. Men jag tycker — precis som så många andra — att det skett en väldig uppstramning inom Folkpartiet sedan Bengt Westerberg blev partiledare. Det är en av de få människor jag någonsin beundrat — och fortfarande beundrar — och jag känner mig både glad och stolt att få jobba i Folkpartiet med honom som ordförande. Men *Friheten i Sverige* är ingalunda ett folkpartistiskt påfund utan det är en hel del folkpartistiskt som är lite fundersamma över vad *Friheten i Sverige* egentligen ska vara bra för.

Vad ska ni vara bra för — vad kan Du göra i "Friheten i Sverige" som Du inte kan göra som folkpartist?

— *Friheten i Sverige* vilar på två ben kan man säga. För det första försöker vi efter fattig förmåga hjälpa enskilda människor som råkat illa ut — människor vars rättigheter kränkts av myndigheter, organisationer eller stora företag. Atminstone min dröm är att vi en dag ska kunna bli ett slags "inhemskt Amnesty" om det inte är förmätet att jämföra oss med Amnesty, som för mig är den finaste av organisationer. Amnesty försöker ju hjälpa människor som torteras och förföljs i olika förtryckarländer och den sortens systematiska övergrepp förekommer förstas inte i ett demokratiskt land som Sverige. Men ändå råkar alldeles för många människor illa ut och dem vill vi inom *Friheten i Sverige* försöka hjälpa — så långt våra begränsade resurser i fråga om tid, pengar och personal medger. Det är däremot inget som politiska partier sysslar med — tyvärr inte ens JO som borde göra det! Det andra benet i vår verksamhet är den opinionsbildning vi ägnar oss åt i frågor som berör den enskildes frihet

och rättssäkerhet.

Gensvaret

Hur har gensvaret varit från allmänhet och media?

— Hyggligt tycker jag. Redan efter ett par månader var vi uppe i lika många medlemmar som en annan förträfflig och oss närstående organisation, Meborgarrättsrörelsen, kommit upp i efter 15 års verksamhet. Vi fick vår tusende medlem vid årsskiftet, efter ett par månaders verksamhet, och är väl snart uppe i vår tvåtusende. Om det sedan är bra eller dåligt beror ju på vilka förväntningar man har. Jag tycker som sagt det är hyggligt, men för att vi ska kunna hjälpa mer än enstaka människor och märkas på allvar i samhällsdebatten måste vi bli många fler...

Och gensvaret från media?

— Hyggligt även där, kan man väl säga. Vi var väl mest oroliga för att vi skulle tigas ihjäl, men istället drog Aftonbladet igång en kampanj mot oss från första stund. Och det var ju lika snällt som dumt av dem. De anklagade oss för att vara en samling kändisar, och den kritiken fanns visst fog för. I vår första styrelse ingick t ex Henning Sjöström och Jarl Kulle (som fortfarande är med i styrelsen tillsammans med bland andra skådespelarkollegan Ulf Brunnberg). Men även om man kan diskutera valet av så många kändisar så kan man för det första konstatera att de bidrog till att vi uppmärksammades t o m av TV och för det andra att flera av dem varit rätt aktiva och uppslagsrika och därför också har blivit omvalda. I övrigt har det förekommit en hel del förtal mot oss. Även där gick Aftonbladet i spetsen genom att skriva om mig som "den ökände kommunisttären" Kung. Journalisten som använde uttrycket första gången ringde mig innan och frågade om det var okay. "Visst," svarade jag. "Men det är ett slafsigt uttryck som säger mer om dig än om mig. Visst har jag kritiserat kommunistisk teori och praktik framför allt i Baltikum och det är inget jag skäms för — tvärtom det är jag stolt över som övertygad demokrat. Men det är märkligt att jag ska stämplas som 'ökänd kommunisttäre' för min sovjetkritik, när ingen kallar mig 'ökänd fascisttäre' när jag kritiserat fascistoida regimer som Pinochet-diktaturen i Chile eller 'ökänd rasisttäre' när jag kritiserat rasförtrycket i södra Afrika."

För den enskildes rätt

I en programmatisk artikel i Svenska Dagbladet påminde Andres Kung om en del enskilda människor som råkat illa ut i den svenska byråkratin. Bilhandlaren Halvar Alvgård i Vimmerby, som av skattebyråkratin, åklagarväsendet och journalisterna felaktigt utpekats som "den kanske störste skattebedragaren någonsin i länet". Snickaren Elov Hjortberg i Göteborg, som hotades av samma öde, sedan han krävts på

nästan en halv miljon i skatter och avgifter som andra struntat i att betala. Och Carsten Brian Sörensen i Malmö som gick i landsflykt för att en tjänsteman på lokala skattemyndigheten förväxlat hans deklaration med en annan. Vad vill då "Friheten i Sverige" göra för att motarbeta fogdeväldet?

— För det första vill vi avskaffa den nuvarande generalklausulen i skatterätten. Snarare behövs det en omvänd generalklausul i skattelagstiftningen, en sorts "sunt-förnuftlag" för skattebyråkratin. Lika väl som den nuvarande generalklausulen ska hindra att någon undgår skatt som enligt lagstiftningens grunder bort utgå, bör man genom en sådan omvänd generalklausul kunna hindra att medborgare utsätts för beskattning som framstår som oskälig enligt det allmänna rättsmedvetandet.

För det andra måste medborgare ges rättshjälp, när myndigheter handlar i strid mot gällande lag eller allmänt rättsmedvetande och ändå inte vill eller kan rätta till sitt misstag. Det är orimligt att medborgare som efter år av ekonomiska uppoffringar och psykiska påfrestningar vinner rättelse i skattemål inte får ersättning för sina rättegångskostnader. Det får inte fortsätta som nu att en vunnit skatteprocess kan leda till den enskildes ruin lika väl som en förlorad rättegång skulle ha gjort. För det tredje måste man slopa eller se över tillämpningen av lagar som de om bevissäkring och betalningssäkring. Meningen var aldrig att de skulle tillämpas så omänskligt som blivit fallet. Men det visar bara än en gång att vägen till helvetet brukar vara stenlagd med goda föresatser.

För det fjärde vill vi inom *Friheten i Sverige* stoppa förslaget till ny "fogdelag". Om det förslaget går igenom tar vi snart ett stort steg närmare den (o)sköna nya värld som bland andra Aldous Huxley och George Orwell varnat oss för. Den nya "fogdelagen" skulle tvinga oss alla att i skattefrågor skvallra på arbetskamrater och affärsbekanta, grannar och goda vänner, ja t o m på medlemmar av vår egen familj. Skattemyndigheterna skulle ges en rad nya befogenheter att kalla människor till förhör och söka igenom våra hem och arbetsplatser. Om skattemyndigheten så vill kan vem som helst släpas inför domstol. Domstolen har inte ens rätt att ifrågasätta myndighetens begäran och den enskilde kan varken neka att ställa upp eller överklaga beslutet. Och märk väl, hela tiden riktar sig åtgärderna mot människor som inte ens behöver vara misstänkta för något brottsligt. Det räcker med att någon skattebyråkrat tycker att det skulle underlätta hans eller hennes utredning av någons skatt, så får de tvinga sig in hos vem som helst och lägga beslag på nästan vad som helst. Om det förslaget blir lag, kan vi glömma gamla talesätt som att "Mitt hem är min borg"!

För det femte borde JO allmänt ges rätt att föra den enskildes talan i frågor om



Sverige är fortfarande ett frihetsland menar Andres Küng. Men en rad av våra rättigheter har under senare år urholkats. Det behövs en aktiv organisation som vid sidan av partierna kan arbeta för Friheten i Sverige.

rättelse eller skadestånd. De flesta som vänder sig till JO-ämbetet för första gången hoppas förmodligen att få någon ersättning för egna rättsförluster. Men JO kan på sin höjd komma med löga förpliktande förmaningar till skattefogdar och andra byråkrater att sköta sig bättre nästa gång. Vi vill förvandla JO från dagens tandlösa tiger till en vakthund ständigt på hugget för att värna om enskilda människors rättigheter.

För det sjätte borde vi få moderniserade möjligheter till åtal mot skattefogdar och andra byråkrater som grovt kränkt enskilda människors rättigheter. Man kan visserligen inte kriminalisera allt dåligt omdöme som vi människor kan visa, men om möjligheten till åtal för tjänstefel återinförs skulle många fler byråkrater visa betydligt bättre omdöme för det mesta.

För det sjunde borde vi nog fundera på om inte den svenska rättsstaten skulle må bra av en författningsdomstol av det slag som finns i en rad andra länder. Domstolen skulle pröva om nya lagar och förordningar är förenliga med medborgarnas rättigheter enligt grundlag och andra lagar — i framtiden förhoppningsvis också enligt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

För det åttonde kan ett ökat inslag av personal samt fler beslutande folkomröstningar, särskilt på kommunalplanet, öka den folkliga uppslutningen kring vår representativa demokrati. Rättsvisare möjligheter för

nya partier och småpartier kan också bidra till att öka legitimiteten hos vårt politiska system, som kan utsättas för ökade pårestningar under kommande ofärds- och kanske ofredsår.

Sverige är som sagt fortfarande ett frihetsland, men en rad rättigheter har under senare år urholkats. Både valfrihet och rättssäkerhet kan urholkas ytterligare genom "de små stegens tyranni". Varje enskilt steg är så litet att många medborgare inte märker det. Men tagna tillsammans innebär de att Sverige sedan tidigt sjuttiotal befunnit sig på delvis fel vägar. Nu är det hög tid att åter sätta den enskildes frihet och rättssäkerhet i centrum för lagarna och deras tillämpning. Makt-havarna ska vara till för medborgarna — och inte tvärtom!

Praktiska resultat

Har "Friheten i Sverige" kunnat uträtta något praktiskt än?

—Ja, vi har tagit upp flera enskilda fall direkt med berörda myndigheter eller i pressen om det inte hjälpt. Och så har vi slussat flera sådana fall vidare till riksdagsmän från olika partier som är med i *Friheten i Sverige*. Och de har tagit upp dessa människoröden i riksdagen, vilket i ett par fall tvingat regeringen att lova lagändringar. På rak arm minns jag bl a ett fall med en kvinna i Värmland som ruinerats därför att hon tvingats betala en massa pengar i gåvoskatt

för aktier som hon lovats men aldrig fått i sin hand. Allt hade tydligen gått lagligt till, men rimligt eller rättvist var det ju ingalunda.

För egen del har Andres Küng också lagt ner en hel del tid och möda på att försöka återförena ett par gamla makar i Örskelljunga.

—Det började med att mannen skrev till oss på *Friheten i Sverige* någon gång före jul. Han berättade att han hette Carl Frohborg och var 90 år gammal och att hans hustru Agnes skulle fylla 88 år. De hade varit gifta i mer än 50 år, men nu hade myndigheterna bestämt att de inte skulle få bo ihop längre. Därför att Carl ansågs för dominerande mot Agnes. Jag tyckte ju spontant att det inte kan vara myndigheternas sak att skilja två så gamla makar åt. "Fallet Frohborg" är ett av dem som tagits upp i riksdagen av en av våra medlemmar och som fått också civilministern att reagera. Just i dagarna fick jag i min hand JO-utredningen av fallet, där socialchefen i Örskelljunga lovar att makarna snart ska förenas på försök igen. När den här intervjun kommer i tryck hoppas jag att Carl och Agnes ska vara återförenade och att det går bra. I så fall tycker jag att *Friheten i Sverige* redan genom detta har visat sitt existensberättigande.

Välkommen i kampen!

Vilket inflytande tror Du att "Friheten i Sverige" kan utöva framöver? Skulle det inte räcka att engagerade medborgare agerade enskilt i stället för inom ramen för en förening?

—Nja, ensam är sällan så stark som flera likasinnade tillsammans. Man måste nog vara flera om man ska orka — fråga bara Amnesty-aktivister om jag får anknyta till den verksamheten än en gång. Ju fler vi blir, desto större förutsättningar får vi att göra nytta. Därför är alla välkomna som stöder vårt upprop och den mer utförliga programförklaring som också bör vara klar lagom till att den här intervjun kommer i tryck. Man måste förstås inte hålla med om varenda punkt. Det viktigaste är att man godtar vårt syfte att kämpa för enskilda människors frihet och rättssäkerhet och att man för den kampen med blanka vapen. Medlemmar i odemokratiska organisationer som EAP, NRP och KPMLr göre sig inte besvär. Men uppriktiga demokrater och humanistiskt sinnade människor är desto mer välkomna. Att bli medlem kostar 90 kronor om året för förvärvsarbete och 50 kronor om året för familjemedlemmar, studerande och pensionärer. Enklast är att betala medlemsavgiften på vårt postgiro 14 26 87-3. Den som har synpunkter och förslag är också välkommen att skriva en rad till *Friheten i Sverige*, Box 5883, 102 48 Stockholm. *Välkommen med i kampen!*

Intervju: Carl G. Holm

CONTRA -produkter

Beställ så här:

1) *Postgiro/bankgiro.* Sätt i förväg in beloppet på postgirokonoto 85 95 89-4 (i Finland 11 25 82-9, i Norge 1 99 82 77, i Danmark 1 69 06 98). Eller på svenskt bankgiro 261-2638. Ange önskade artiklar direkt på talongen. *Porto tillkommer med 8:- per beställning.*

2) *Check.* Skicka in beställningsedeln tillsammans med en check ställd på Stiftelsen Contra. *Porto tillkommer med 8:- per beställning.*

3) *Postförskott.* Skicka in beställningsedeln till Contra. Vi sänder varorna mot postförskott. *Porto tillkommer med 15:- per beställning.*

Beställningar över 200:- levereras utan porto-tillägg.

Sätt ett kryss här om Du betalar in per giro



Anges ej betalningssätt skickas beställningen automatiskt som postförskott.

Medlemskap i Bokklubben Frihetsforum. Sätt kryss här och ange dessutom vilken eller vilka böcker som önskas.

Prislistan gäller fr o m 1986-06-10. Reservation för prisändringar som träder i kraft när ny prislista utkommer. Prislistan inkluderar 23,46% mervärdesskatt.

Leveranstid cirka två veckor.

Vid omräkning till finska mark dra av 25%, vid omräkning till norska kronor lägg till 10% och till danska kronor lägg till 25%.

Behåll gärna en kopia av Din beställning.

Contra-tidningar

- ... Contra, äldre nr per st 9:-
 - ... Contra, prenumeration 59:-
- (Vid postförskottsbeställning av tidningsprenumeration tillkommer postförskottsavgiften på 15:-, annars inga avgifter).

Affischer

- ... Solzjenitsyn/Sacharov 29:-
- ... Winston Churchill 29:-
- ... Sovjet ut ur Östeuropa 9:-

Badhandduk

- ... ubåtsmotiv 97:-

Bildekaler

- ... Sverige fritt från socialism 10:-
- ... I love capitalism 12:-

Etiketter

- ... Sverige fritt från socialism, 7 små 5:-
- ... Sverige fritt från socialism, 1 stor 5:-
- ... Med USA för frihet, 10 st 5:-
- ... Prag 1968 2:-
- ... etikettark, 24 märken 5:-
- ... Contra, reklametikett, 24 st gratis

Kaffekoppar

- ... Sverige fritt från socialism 50:-

Kuvert

- ... Lätta bördan, 10 st 12:-

LP-skivor

- ... Sånt som får mig att älska till 59:-
- ... En sång om friheten 59:-

Nyckelringar

- ... Svenska flaggan 9:-

Rockslagsmärken

- ... Nej till kommunism 5:-
- ... Sverige-Amerika-märket 5:-
- ... Svenska flaggan 5:-
- ... Löntagarfonder. Helknäppt. 5:-
- ... Frihet för Afghanistan 5:-
- ... ubåtsmärke 5:-
- ... Sverige fritt från socialism 5:-
- ... Försvar. Fred. Frihet. 5:-

T-shirts

- ... Sverige fritt från socialism 49:-
- ... Sänk den! 49:-
- ... Sverige-Amerika-tröjan 49:-
- ... Frihet för Östeuropa 39:-
- ... Contra-tröjan 39:-

Storlekar: 140cl, 150cl, 160cl, XS, S, M, L, XL, XXL och XXXL.

Videokassetter (uthyrning)

- ... Attack on the Americas 40:-
- ... Winston S. Churchill II m fl 40:-
- ... Skattesystemet 40:-

Böcker

Observera! Priserna inom parentes avser medlemspriset i Bokklubben Frihetsforum.

- ... Agapov: Ryssland (95:-) 120:-
- ... Andersson: Rättsstaten (32:-) 49:-
- ... Arrabal: Brev till Castro (68:-) 78:-
- ... Barron: Kambodja (35:-) 49:-
- ... Barron: KGB idag (110:-) 130:-
- ... Beckmann: Kärnkraft (30:-) 49:-
- ... Bukovskij: Fredsrörelsen (39:-) 44:-
- ... Burke: Reflektioner (63:-) 79:-
- ... Carlsson: Fänge i Sovjet (39:-) 59:-

- ... Churchill: Västs försvar (59:-) 69:-
- ... Edwards: Ronald Reagan (59:-) 79:-
- ... Gerholm: Varför kärnkraft? 15:-
- ... Har freden en chans? 51:- 59:-
- ... Holmberg: Östeuropa (39:-) 49:-
- ... Hultén: Omaka par (58:-) 68:-
- ... Huyn: Uppmarschen (45:-) 69:-
- ... Häggman: Kommunismen (39:-) 59:-
- ... Häggman: Terrorismen (65:-) 79:-
- ... Iveroth: Goda samhället (24:-) 29:-
- ... Karlsson: Dömd (59:-) 69:-
- ... Kolman: Siste mohikanen (59:-) 79:-
- ... Kortjnoj: Antischack (49:-) 59:-
- ... Kung: Vindens barn (85:-) 99:-
- ... Langby: Välfärdslandet (88:-) 98:-
- ... Leys: Kinesiska bilder (43:-) 59:-
- ... Lindbom: Roosevelt (59:-) 74:-
- ... Nixon: Det verkliga kriget (48:-) 69:-
- ... Nixons namnteckning, tillägg 34:-
- ... Rydenfelt: Välfärdsstaten (36:-) 44:-
- ... Sacharov (69:-) 89:-
- ... Sanden: Agent för KGB (39:-) 59:-
- ... Solzjenitsyn: Västerlandet (33:-) 39:-
- ... Sparre: Lågan i mörkret (44:-) 49:-
- ... Strauß: Uppror i Öst (29:-) 39:-
- ... Sundberg: Mänskliga ... (75:-) 89:-
- ... Tyranniets triumf 5:-
- ... Walker: Kina 9:-
- ... Vittnen från Gulag 25:-

Till Contra, Box 6082, 102 32 Stockholm.

Namn

Adress

Ortsadress

Tyvärr går 19 kronor av varje hundralapp till den glupska staten i form av moms. Om Du gör ett bidrag kommer dock hela beloppet Contra tillgoda.

FRIHETENS RÖST

antisocialistisk teletidning
Telefon 08-52 48 99

Ubåt 137

I sitt förord till thrillern *Ubåt 137* säger författaren att "alla personer och händelser som beskrivs... är rena fantasier... vilket bestyrks av den fredsälskande politik som under många år har bedrivits av Sovjetunionen i alla delar av världen".

I denna bok, i form av en spionroman, hävdas att när U 137 gick på grund i Karlskrona skärgård, var det en komplott riktad mot bland andra Sverige. Dikten överträffar verkligheten i denna ruskiga roman, där de sovjetiska ubåtarna sysslar med att installera ett nytt supervapen på seismologisk grund. Det svenska försvaret elimineras med hjälp av en jättelik, fjärrkontrollerad jordbävning, som utlösts på konstlad väg. På så sätt kommer vårt eget försvar att helt sättas ur spel. Ingen kan heller misstänka någon särskild nation för att ligga bakom det hela.

Edward Topol utvandrade till USA år 1976. I Sovjetunionen var han författare till skådespel och filmmanuskript och var till yrket journalist. Han har med sin bok *Ubåt 137* gjort litteratur av ubåtskränkningen mot Sverige.

Topol skisserar upp en fasansfull intrig. CIA har valt ut en herr Stavinsky, som längtar hem till Sovjet till att bytas ut mot sovjetgeneralen Yurushev till Väst.

Signalen för CIA-handling ska vara att en sovjetubåt grundstötter på svenskt vatten. När detta inträffar i Gåsöfjärden i oktober 1981 reser Stavinsky till Sovjet i egenskap av turist. Herrarna, som är oskiljbart lika varandra till utseendet, byter identitet på snabbtåget mellan Leningrad och Moskva. Stavinsky blir general och får ansvar för ett hemligt projekt kallat *Emma*. Detta är riktat mot Sverige och NATO-länderna och går ut på att lägga ut en serie borrhål med kärnvapenladdningar i en båg på havsbotten. Allt kan kontrolleras och utlösas inifrån Sovjetunionen. På så sätt kan t ex Sovjet utlösa jordskalv, som förstör baser, hamnar och städer. Efter skalvet skall sovjettrupper rycka in och "rädda" överlevande befolkning. U 137 startade det hela och när ubåten eskorterades ut till internationellt vatten, kunde befälhavaren telegrafera hem: "uppdraget slutfört". Det var fyra borrhål som hade gjorts klara utan att svenskarna alls fattade vad som hänt. Sverige var med sin löjliga, ja skrattretande, antiubåtsflotta ett lämpligt land att börja med. Man får också en del inblickar i den sovjetiska militära elitens leverne i den kärlekshistoria som ingår i den relaterade komplotten.

Till sist går Stavinsky, iförd sin dykaruniform, till ytan vid Väddö. Han kommer upp från sin borrhållsformförsedda ubåt. Vid

Arholma får han slutligen landkänning. Han är på flykt till Västerlandet och Friheten.

Läsaren lämnas omskakad och förbryllad av den minst sagt ohyggliga intrigen.

Arne Sundström

Edward Topol: *Ubåt 137*. Översättning Jan Järnebrand. Wiken.

I lä av en sjöbod

Gösta Bohman är en händig man, vem har inte hört talas om hans morakniv. Sedan några år används den för att vässa pennan, som behövs för att snickra till politiska kåserier. Den blir inte särskilt vass, men det är heller inte meningen; skarpa och kränkande ordalag utnyttjades med förkärlek av Palme, så dock icke av Gösta Bohman. Hans skrivelser gör inte anspråk på att presentera färdiga lösningar till världens problem, utan han vill i första hand få folk att tänka. Tänka, och inte enbart passivt låta sig luras av socialisternas propagandafloskler.

Gösta Bohmans kåserier är välkända för Svenska Dagbladets läsare. 1984 års månadskrönikor har samlats i boken *I lä av en sjöbod* (Bonniers). Även för dem som redan läst en eller flera av Bohmans krönikor på Brännpunktssidan i SvD utgör boken en angenäm läsning. Man får en helhetsbild som går förlorad när en hel månad passerar mellan varje kapitel.

Gösta Bohman kommer med största sannolikhet aldrig att få Nobelpriset i litteratur. Han är ingen stor skribent, men han är trevlig, förbaskat trevlig. Och förständig. Stilistiskt är han monoton. Alla kapitel (kåserier) är uppbyggda på exakt samma sätt och fraseologiskt uppvisar Bohman inga större varianter. Bohman börjar varje kapitel med en naturskildring (man får intrycket att han är en god kännare av Sveriges natur) och övergår sedan, på ett mer eller mindre konstlat sätt, till det politiska skrivelset. Palme utsätts naturligtvis med jämna mellanrum för kritik och uppenbarligen tyckte han, att det var en mäktig orättvis behandling han drabbades av. Så denne "nyansernas mästare" föreslog Bohman att helt enkelt standardisera sin månadskrönika till: "Det knorpar en alfögel i viken. Jävla Palme!" Bohman har ett värdigt sätt att uttrycka sig även när han är som mest kritisk, vilket man inte kunde säga om Palme. ("Jag avskyr Bohman. Jag tycker det är en jävla figur.")

Gösta Bohmans *I lä av en sjöbod* är inget måste ens för den mest politiskt intresserade, men jag måste tillstå att jag är glad att ha den i mitt bibliotek.

Christer Arkefors

Gösta Bohman: *I lä av en sjöbod*. Bonniers.

Sovjet och fredsrörelsen

Sovjetunionen styr fredsrörelsen!

Det finns KGB-agenter i svenska fredsorganisationer!

Flertalet svenska fredsaktivister är kommunister!

Dessa "sanningar" har upprepats många gånger av fredsrörelsens kritiker. Men är "sanningarna" sanna? Det är några av de frågor som redaktören för den kommunistiska tidningen Gnistan — Peppe Engberg — försöker besvara. Boken analyserar de aktiva åtgärder, mål, resurser, strategi och taktik som Sovjet har mot fredsoptionen i Sverige.

Engberg visar den grundinställning eller världsbild som Sovjet har. Den är viktig för att förstå dess förhållande till fredsrörelsen i Väst: denna inställning är att allt som tjänar Sovjets säkerhetspolitiska intressen tjänar freden. Endast den som står på Sovjets sida tjänar kampen för fred. Kampen för fred är kampen för socialism över världen. I den sovjetiska världsbilden är den västeuropeiska fredsrörelsen intressant därför att den är pacifistisk och kräver nedrustning (i Väst), uppmuntrar till vapenvägran (i Väst) och motsätter sig utplacering av NATOs kärnvapenrobotar. En fredsrörelse som tar kamp mot båda supermakternas rustningar får inget stöd i Moskva.

Man får enligt Engberg skilja på den oberoende fredsrörelsen som i Sverige framförallt representeras av Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen och å andra sidan den Moskva styrd Svenska fredskommittén, som är en svensk filial till det ökända Världsfredsrådet. Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen får lite utrymme i boken, medan Världsfredsrådet och Svenska Fredskommittén upptar hela en tredjedel av boken. På ett övertygande sätt visar Engberg Svenska Fredskommittén helt ställer upp på den sovjetiska världsbilden och hela tiden står till förfogande för att sprida den sovjetiska propagandan. Svenska Fredskommittén domineras helt av representanter för apk och vpk. Men till sin hjälp har man också många "nyttiga idioter". Här återfinns namn som Arthur Lundkvist, Gunnar Myrdal, Gunnar Adler-Karlsson, Johan Galtung, Hasse Alfredsson m fl. De så hjälper också till att sprida den sovjetiska världsbilden.

Desinformation intar också en central plats i Sovjets aktiva påverkan av opinionen i Väst. Ett av knepet vid desinformation är att blanda lögn och sanning på ett sådant sätt att det ger ett vederhäftigt intryck. Men det finns också andra sätt: På julafton 1959 dök hakkors och antisemitiska slagord upp på synagogor och judiska affärer i ett tjugotal västtyska städer. Attackerna tycktes

bekräfta att nationalsocialisterna höll på att reorganisera sig. I själva verket hade världen blivit vittne till ett av efterkrigstidens första stora uppvisningar i desinformation. Det var KGB som låg bakom "nynazismen" har en avhoppad under rättelseofficer bekräftat. Även journalisten Ingemar Myrbergs debatt i Dagens Nyheter som gick ut på att U 137 navigerat fel uppfattas av säkerhetspolisen som ett medvetet desinformationsförsök.

I avsnittet desinformation redogör Engberg för en sensationell händelse som han varit med om. I samband med att Engberg skrev om Treholt-affären blev han kontaktad av en man i 45-årsåldern som berättade att det finns ett kontaktnät mellan ledande socialdemokrater i vårt land och ledarna i Moskva. Han visar dokument som bevisar det. Det talas om kodade meddelanden. Engberg lägger märke till namnet på en statssekreterare i ett departement. Han får se en PM från en ny enhet inom den sovjetiska underrättelsetjänsten som har till uppgift att handha politisk påverkan och desinformation. Engberg drar emellertid slutsatsen att det är helt osannolikt att det skulle finnas ett organiserat samarbete mellan Moskva och svensk socialdemokrati. Jag undrar om inte Engberg drar förhastade slutsatser härvidlag. Det kan kanske ligga något i den information som Engberg fick: Efter det icke diarieförda, efterkonstruerade Fermbrevet, Ferns hemliga krogbesök med Georgij Arbatov i New York, ledande socialdemokraters häftiga reaktioner när svensk press skriver om sovjetiskt spionage, försöken att åtala tidningar som är kritiska mot Sovjet m m är jag beredd att påstå att det inte står rätt till i den socialdemokratiska ledningen i vad avser pålitligheten österut.

Bokens sista avsnitt handlar om sovjetiska inflytandeagenter. Arne Treholt anses — förutom att han var en vanlig spion —

också ha varit inflytandeagent. Här kan sägas att den sovjetiska underrättelsetjänsten arbetar på mycket lång sikt. Arne Treholts agentledare tog första gången kontakt med honom tjugo år innan han avslöjades som spion. Det tog också många år mellan den första kontakten och hans första uppdrag.

1967 reste fyra unga svenskar till Murmansk i Sovjetunionen. De skulle delta på en ungdomskonferens på temat "ungdomens roll i kampen för fred och samarbete i Europa." De fyra unga svenskarna har gjort karriär sedan dess. En av dem sitter i statsrådsberedningen och fungerar som talskri- vare för Sveriges statsminister.

Avslutningsvis varnar Engberg fredsrörelsen för ett antal namngivna sovjetiska underrättelseofficerare.

Engbergs bok är ett imponerande verk. Han visar att han besitter enorma kunskaper om sovjetisk underrättelseverksamhet och dess verksamhet i Sverige. "Sovjet och fredsrörelsen" måste vara till ovärderlig hjälp för den del av fredsrörelsen som inte sätter likhetstecken mellan fred och socialism.

Men boken kan rekommenderas till alla som är intresserade av vad som händer i Sverige. Fredsrörelsen och Sovjets underrättelseverksamhet mot Sverige är ju ämnen som varit och är ständigt aktuella i samhällsdebatten.

Dennis Brinkeback

Peppe Engberg: Sovjet och fredsrörelsen. Timbro förlag.

Solzjenitsyn mellan Öst och Väst

Melker Johnsson är ute i ett viktigt ärende med sin bok *Alexander Solzjenitsyn mellan Öst och Väst*. Solzjenitsyn togs emot med öppna armar av vänstern under större delen

av 1960-talet. Han framstod som den modige ryske dissidenten, som nu bara väntade på att få ansluta sig till de europeiska socialisternas familj. Men ack vad man bedrog sig! "En annan" människa dök upp på världsscenen från 1960-talets slut och efter hans landsförvisning. Här kom en rysk intellektuell som varken tänkte eller kände som flertalet socialister — han var ju religiös också. Som på ett givet tecken sänkte man hyllningsfanorna och började i stället det stora beljugandet och tigandet, och eftersom vänstern dominerar massmedia, lyckades man. Solzjenitsyn blev en icke-person.

Vänstern har aldrig förstått Solzjenitsyn. Jag tänkte inte på de icke-läsande kadaver-marxisterna utan på dem som läst, begrundat och dragit sina inhumana öron åt sig. Här framträdde en opinionsbildare som inte trodde att ändamålet helgade medlen. Han måste stoppas.

Två tankar har ständigt (i varje fall från början av 1940-talet) uppfyllt Solzjenitsyns liv: att sanningen om kommunismens ogärningar ska fram och att människan måste ha en moralisk bas att stå på. Ja, egentligen är allt en fråga om moral. Bödlarna förstör inte bara sina offer utan även sig själva. Och de som inte aktivt bekämpar våld, förtryck, osanning (t ex i kommunismens skepnad) främjar den onda utvecklingen och accepterar kommunismens världserövrarmål.

Saken är naturligtvis den att just Solzjenitsyn har dragit den rätta slutsatsen. Han har en gång för alla avslöjat Lenin. Denne man, som betraktats som salongsfärdig och juste även av andra än kommunister visade sig vara ett odjur i människobarn, minst lika grym som Stalin. Det finns alltså ingen mänsklig form av kommunism. Är det då underligt, om Solzjenitsyn ständigt varnar för världens farligaste och mest nedbrytande

(Forts på sid 5)

CONTRA 6 1986

Vi arbetar med en kritisk granskning av EAP (Europeiska Arbetarepartiet), som kommer i ett kommande nummer av Contra. Sydafrikanska kommunistpartiets bakgrund är intressant — på 1920-talet ordnade man med strejker för att slå vakt om de vitas intresse att hålla nere de svarta. En avslöjande artikel kommer i Contra! Vi kommer också att ta upp daghemsfrågan och koppla den till den socialistiska politiken i stort. Se fram emot en spännande Contra-höst!

...kommer i oktober